

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

อมรรักษ์ ทศพิมพ์

#b00244454

11 ก.ค. 2560

37239 4

เริ่มบริการ

117 ก.ค. 2560

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีงบประมาณ 2558

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 2) เพื่อสร้างสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 3) เพื่อเสนอแนวทางในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ให้นิสิตมีศักยภาพและสำเร็จในระยะเวลาตามที่หลักสูตรกำหนด การศึกษานี้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมหาบัณฑิตและคณาจารย์บัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 332 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อันดับหนึ่ง คือปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 4.43, SD = .67$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X} = 4.36, SD = .46$) ปัจจัยด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.33, SD = .57$) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต ($\bar{X} = 4.16, SD = .53$) และปัจจัยด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 4.11, SD = .52$) ตามลำดับ

2. สมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ดังนี้

$$\text{ระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษา} = 2.017 + .347 \text{ Manage} + .107 \text{ Advice} - .077 \text{ Trait} \\ - .155 \text{ Process} - .162 \text{ Service}$$

Abstract

This purposes of the research were 1) to study factors affecting the graduation periods of graduate students from the Faculty of Education, Burapha University 2) to construct the predicted equation of factors affecting the graduation periods of graduate students from the Faculty of Education, Burapha University 3) to purpose the guidelines for educational management in graduate study to include potentiality as well as graduation as specified by the curriculum of the Faculty of Education, Burapha University. According to the research, the conductor has received the questionnaire results from 332 master and doctoral graduates who attended 2014 convocation by simple random.

The research findings found that the factors affecting the graduation periods of graduate students from the Faculty of Education, Burapha University were 1) thesis advisor ($\bar{X} = 4.43$, $SD = .67$) 2) curriculum management ($\bar{X} = 4.36$, $SD = .46$) and 3) the service of data searching ($\bar{X} = 4.33$, $SD = .57$) 4) students' personal factors ($\bar{X} = 4.16$, $SD = .53$) and 5) research process ($\bar{X} = 4.11$, $SD = .52$), respectively.

Also, the predicted equation of factors affecting the graduation periods of graduate students from the Faculty of Education, Burapha University was the graduation periods

$$= 2.017 + .347 \text{ Manage} + .107 \text{ Advice} - .077 \text{ Trait} - .155 \text{ Process} - .162 \text{ Service}$$

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ข
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
คำถามของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา.....	7
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2555....	20
ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา..	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สรุปผลการวิจัย.....	65
อภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	67
บรรณานุกรม.....	68

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามเพศ.....	49
2 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา จำแนกตามอายุ.....	49
3 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชา.....	50
4 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามระดับการศึกษา.....	50
5 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามประเภทนิสิต.....	51
6 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามแผนการเรียน.....	51
7 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามอาชีพ (ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่).....	52
8 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามลักษณะการศึกษาต่อของท่าน..	52
9 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามการใช้เวลา ในการทำวิทยานิพนธ์หลังจากเรียน Couse Work จนสำเร็จการศึกษา.....	52
10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษา ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รายด้าน.....	52
11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิต ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการบริหารจัดการ หลักสูตร.....	54
12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิต ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการบริการแหล่ง ค้นคว้าทางวิชาการ.....	55
13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษา ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านคุณลักษณะของนิสิต.....	57
14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษา ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์.....	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษา ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	60

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ดำเนินการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 จวบจนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลา 36 ปี ผลิตมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตมากมายหลายต่อหลายรุ่น โดยมีงานบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย กำกับดูแลมาตรฐานและคุณภาพของบัณฑิตศึกษา ให้การสนับสนุน ส่งเสริม ตลอดจนกำกับติดตามการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพ และวางเป้าหมายยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การบริหารของมหาวิทยาลัย หรือในอีกมิติหนึ่งเนื่องจากงานบัณฑิตศึกษานั้นเกี่ยวข้องกับการวิจัยโดยตรง ได้แก่ วิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก ดังนั้นการกำหนดทิศทางและนโยบายหลักจึงเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนางานวิจัยส่งเสริมงานวิจัยแบบบูรณาการหลากหลายสาขาวิชา เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการวิจัย ซึ่งงานบัณฑิตศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการรักษามาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ต้องหาแนวทางในการกำกับติดตามศักยภาพของนิสิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้เวลาในการสำเร็จการศึกษาให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

การจัดทำหลักสูตรทุกหลักสูตรมีการระบุโครงสร้างหลักสูตร โดยกำหนดแผนการศึกษาในระดับปริญญามหาบัณฑิต กำหนดระยะเวลาในโครงสร้างหลักสูตร 2 ปีการศึกษา และหลักสูตรระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต กำหนดระยะเวลาในโครงสร้างหลักสูตร 3 ปีการศึกษา แต่ในทางปฏิบัติมิได้เป็นเช่นนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่กำหนดในหลักสูตรมีจำนวนไม่เต็ม 100% ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 และข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2555 (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555) ระบุระยะเวลาศึกษาระดับปริญญามหาบัณฑิต ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา และหลักสูตรระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต กำหนดระยะเวลาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา และทุกหลักสูตรให้กำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรไว้ชัดเจน และถึงแม้จะมีระเบียบข้อกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ยังมีนิสิตจำนวนไม่น้อยที่ใช้เวลาการศึกษาเกินกว่าที่โครงสร้างแผนของหลักสูตรกำหนดไว้ จากการสำรวจจำนวนนิสิตที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในปีการศึกษา 2552 และปีการศึกษา 2553 มีผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีดังนี้ (ข้อมูลจากฝ่ายบริการการศึกษา งานบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา)

จำนวนนิสิต	ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก
1. ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในปีการศึกษา 2552	224 คน	90 คน
• สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2554	494 คน	57 คน
• สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555	767 คน	63 คน
• สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556	796คน	67 คน
รวมทั้งสิ้น	2,057คน	187 คน
คิดเป็นร้อยละ	918.30	
2. ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในปีการศึกษา 2553	369 คน	116 คน
• สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555	767 คน	63 คน
• สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556	796 คน	67 คน
รวมทั้งสิ้น	796 คน	130 คน
คิดเป็นร้อยละ	215.71	112.06

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยสนใจตัวแปรที่น่าจะมีผลต่อการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในเรื่องของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยแยกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ด้านคุณลักษณะของนิสิต ด้านกระบวนการพัฒนาวิทยานิพนธ์ ด้านการเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ และด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผลการวิจัยที่ได้รับจะเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาในการบริหารจัดการการศึกษา และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและส่งเสริมการเรียนรู้ และกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อสร้างสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. เพื่อเสนอแนวทางในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ให้มีประสิทธิภาพและสำเร็จในระยะเวลาตามที่หลักสูตรกำหนด

ความสำคัญของการวิจัย

1. งานบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานิสิต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการบริหารจัดการหลักสูตรสำหรับการสำเร็จการศึกษาได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2. งานบัณฑิตศึกษา สามารถใช้เป็นข้อมูลให้กับคณะศึกษาศาสตร์ และมหาวิทยาลัยบูรพา ในการดำเนินการกำหนดแนวทางสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัย

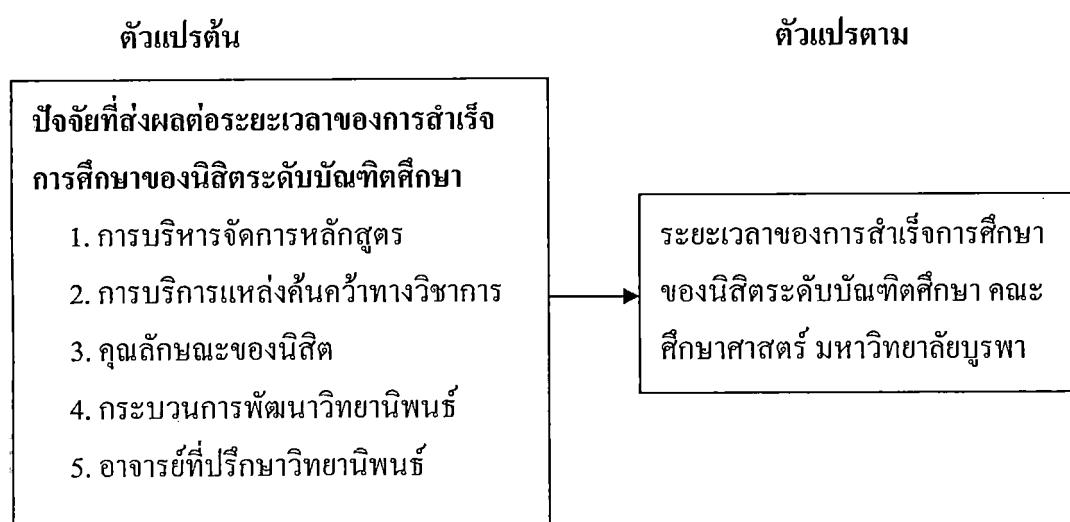
คำถามของการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง

2. แนวทางในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ให้นิสิตมีศักยภาพและสำเร็จในระยะเวลาตามที่หลักสูตรกำหนดเป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาและสร้างสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการหลักสูตร การบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ คุณลักษณะของนิสิต กระบวนการพัฒนาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ มหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่จะเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 757 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จากประชากร โดยใช้สาขาวิชาเป็นชั้นในการสุ่ม และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ เกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ที่ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 254 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย
 - 1.1 การบริหารจัดการหลักสูตร
 - 1.2 การบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ
 - 1.3 คุณลักษณะของนิสิต
 - 1.4 กระบวนการทำวิทยานิพนธ์
 - 1.5 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. มหาบัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดุษฎีบัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. ระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษา หมายถึง ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนสำเร็จการศึกษา

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือสิ่งที่ทำให้มีสิทธิระดับบัณฑิตศึกษา ศึกษาครบจำนวนชุดวิชาในหลักสูตร และสำเร็จการศึกษาได้ในเวลาที่หลักสูตรกำหนด ประกอบด้วย

4.1 การบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง กระบวนวิชาที่จัดไว้ในหลักสูตรมีความครบถ้วนเหมาะสมกับสาขาวิชาที่ศึกษา เนื้อหาวิชาที่ศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน การศึกษาในหลักสูตรช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหา ช่วยเพิ่มความสามารถในการค้นคว้าและวิจัย มีการติดตามประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ การสอนครอบคลุมทั้งการบรรยาย ค้นคว้าด้วยตนเอง การสัมมนา กลุ่ม ฝึกปฏิบัติ การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่กระตุ้นให้มีการฝึกทักษะการค้นคว้าองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ

4.2 การบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ หมายถึง สำนักวิทยบริการ (ห้องสมุด) และแหล่งศึกษาค้นคว้าได้ให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว มีหนังสือ ตำรา วารสาร รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และการสืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างเพียงพอ ห้องสมุดคณะมีอุปกรณ์ช่วยสนับสนุนในการเรียนรู้ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และมีความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนเพียงพอ และทันสมัย การบริการเชื่อมโยงข้อมูลทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถาบันอื่น เพื่อความสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า ภาควิชามีห้องสำหรับนิสิตค้นคว้า สืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ผ่านเครือข่ายได้อย่างเพียงพอ ห้องเรียนมีความพร้อมของสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัย

4.3 คุณลักษณะของนิสิต หมายถึง คุณสมบัติของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่สามารถสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีการวางแผนการเรียน ความรับผิดชอบ ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้และใฝ่เรียน และความพร้อมด้านสุขภาพในการศึกษาและพัฒนา วิทยานิพนธ์

4.4 กระบวนการพัฒนาวิทยานิพนธ์ หมายถึง การตัดสินใจเลือกหัวข้อและวิเคราะห์ปัญหาในการทำวิจัย การกำหนดขอบเขตประชากร การเขียนโครงร่างงานวิจัย ขั้นตอนการเสนอเพื่อขออนุมัติหัวข้อการทำวิจัย ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการทำวิจัย การใช้ซอฟต์แวร์และสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล การสนับสนุนอุปกรณ์และสร้างเครื่องมือในการทำวิจัยจากภาควิชา ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากหน่วยงานและกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การเขียนรายงาน อภิปรายผลและเสนอแนะผลการวิจัย คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้ศึกษาหรือ

วิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม หรือแก้ไขนอกเหนือจากขอบเขตของการวิจัยตามที่กำหนดไว้ในเค้า
โครงการวิจัย

4.5 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หมายถึง อาจารย์บัณฑิตศึกษาที่ทำหน้าที่ให้
คำปรึกษาและควบคุมวิทยานิพนธ์ ประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ การสอบ
วิทยานิพนธ์ ตลอดจนทำหน้าที่สอนและให้คำปรึกษาทั่วไปแก่นิสิต และมีความเข้าใจในปรัชญา
และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและแนะนำเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียนที่
เหมาะสมเพื่อให้เป็นไปตามแผนการเรียนของหลักสูตรและเป็นการสนับสนุนการทำวิจัย กำหนด
เป้าหมาย/ ขอบเขตในการให้คำปรึกษาโดยคำนึงถึงความต้องการของนิสิตเป็นหลัก มีความรู้ความ
ชำนาญในหัวข้อวิจัย เปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็นในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการทำวิจัย
ได้โดยอิสระ เร่งรัดให้นิสิตในความสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด มีการ
แนะนำให้คำปรึกษาการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาและสร้างสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยศึกษาด้านเอกสารและงานวิจัยเพื่อนำมาอ้างอิงและสนับสนุน ดังนี้

1. การจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
2. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2555
3. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

พ.ศ. 2548 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่ใช้ในปัจจุบันให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และการรับรองวิทยฐานะ และเพื่อให้การบริหารงานด้านวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงให้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548” ดังต่อไปนี้

1. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้ เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548”
2. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาล้างปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาล้างปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้ข้อบังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป
3. ให้ยกเลิก

3.1 ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2533” ลงวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2533

3.2 ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2542” ลงวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

4. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น และควรเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ 40 ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

4.2 หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัย เพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรโลงความก้าวหน้าทาง วิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่น ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

5. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อนให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ สถาบันอุดมศึกษาใดที่จัดการศึกษาระบบอื่น เช่น ระบบไตรภาค ระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้

ระบบไตรภาค 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

ระบบจตุรภาค 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

6. การคิดหน่วยกิต

6.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

6.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

6.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

6.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

6.5 การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

6.6 วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

7. โครงสร้างหลักสูตร

7.1 ประกาศนียบัตรและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

7.2 ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก 1 ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิตแต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบ ก 2 ทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิต

7.3 ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น 2 แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ 1 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

แบบ 1.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ ตามแบบ 1.1 และแบบ 1.2 จะต้องมีมาตรฐานและ คุณภาพเดียวกัน

แบบ 2 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แบบ 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ ตามแบบ 2.1 และแบบ 2.2 จะต้องมีมาตรฐานและ คุณภาพเดียวกัน

8. การรับและเทียบ โอนหน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบ โอนหน่วยกิต รายวิชาหรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษาให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้อง ศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตาม หลักเกณฑ์การเทียบ โอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดี เกี่ยวกับการเทียบ โอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

9. จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัด การศึกษาตามหลักสูตรนั้น จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน โดยเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ นอกจากนี้อาจารย์ประจำหลักสูตรแต่ละหลักสูตรจะต้องทำหน้าที่ เป็นอาจารย์ประจำตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรหนึ่งหลักสูตรใดเท่านั้น และต้องมีคุณสมบัติดังนี้

9.1 ปริญญาโท

9.1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน จำนวนอย่างน้อย 3 คน

9.1.2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

9.1.3 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน อาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกดังกล่าวต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

9.1.4 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

9.2 ปริญญาเอก

9.2.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน จำนวนอย่างน้อย 3 คน

9.2.2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

9.2.3 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน อาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกดังกล่าวต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

9.2.4 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

9.3 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ให้เป็นไปตามข้อ 9.1.1 และ 9.1.4 โดยอนุโลม

10. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

10.1 อาจารย์ประจำ 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกได้ไม่เกิน 5 คน หากหลักสูตรใดมีอาจารย์ประจำที่มีศักยภาพพร้อมที่จะดูแลนักศึกษาได้มากกว่า 5 คน ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถาบันอุดมศึกษานั้น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 10 คน

10.2 อาจารย์ประจำ 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน 15 คน หากเป็นอาจารย์ทั้งที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน ทั้งนี้ ให้นับรวมนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในเวลาเดียวกัน

10.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

11. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

11.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

11.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า

11.3 ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

11.4 ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า

12. การลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษา

ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 15 หน่วยกิต ในแต่ละภาคเรียนปกติ และให้ใช้เวลาศึกษาในแต่ละหลักสูตร ดังนี้

12.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 3 ปีการศึกษา

12.2 ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

12.3 ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา การลงทะเบียนเรียนสำหรับผู้เข้าศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดหน่วยกิตที่ให้ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ โดยเทียบเคียงกับจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดข้างต้นในสัดส่วนที่เหมาะสม

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

13. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติดังนี้

13.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

13.2 ปริญญาโท

13.2.1 แผน ก แบบ ก 1 เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding)

13.2.2 แผน ก แบบ ก 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้น

แต่งตั้ง และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceeding)

13.2.3 แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น

13.3 ปริญญาเอก

13.3.1 แบบ 1 สอบผ่านภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิ์ขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

13.3.2 แบบ 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิ์ขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการ ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน และผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

4. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

14.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

14.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

4.3 ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกาหรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

15. การประกันคุณภาพของหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นหลัก 4 ประเด็น คือ

15.1 การบริหารหลักสูตร

15.2 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอนและการวิจัย

15.3 การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

15.4 ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

16. การพัฒนาหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี

17. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดและเจตนารมณ์ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับเป็นแนวทางการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงให้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548” ดังต่อไปนี้

1. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548”

2. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้ เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าเพื่อปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

3. สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา และควรกำหนดตัวบ่งชี้มาตรฐานและคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ อาทิ จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร สัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ผู้สอน

4. ระบบการจัดการศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกระดับกำหนดให้ใช้ระบบทวิภาคเป็นระบบมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่มิได้จำกัดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องใช้ระบบทวิภาคในการจัดการศึกษาเพียงระบบเดียว สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาระบบอื่นได้เช่นกัน อาทิ ระบบไตรภาคหรือระบบจตุรภาค กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาระบบอื่นจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการแบ่งภาคการศึกษา ระยะเวลาการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา การคิดหน่วยกิตรายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตระบบดังกล่าวกับหน่วยกิตระบบทวิภาค

อนึ่ง ระบบการจัดการศึกษาอื่นใดที่สถาบันอุดมศึกษานำมาใช้ในการจัดการศึกษาควรเป็นระบบมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

5. การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

วิชาศึกษาทั่วไปมีเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยให้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ จนเกิดความซาบซึ้งและสามารถติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนควรจัดให้มีเนื้อหาที่เบ็ดเสร็จในรายวิชาเดียว ไม่ควรมีรายวิชาต่อเนื่องหรือรายวิชาขั้นสูงอีก และไม่ควรนำรายวิชาเบื้องต้นหรือรายวิชาพื้นฐานของวิชาเฉพาะมาจัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไป

6. การเปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญา

สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลักในการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญา เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ออกมารับใช้สังคม

รวมทั้งการมุ่งเน้นการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพระดับสูง ให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ สำหรับการผลิตบุคลากรในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ระดับประกาศนียบัตร และระดับอนุปริญญา) ควรเป็นภารกิจของสถานศึกษาประเภทอื่น เช่น วิทยาลัยชุมชน วิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นต้น ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยที่จะเปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญา ควรมีเหตุผลความจำเป็นในการเปิดสอนและต้องคำนึงถึงความต้องการบุคลากรในสาขาวิชานั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งคำนึงถึงความซ้ำซ้อนในการเปิดสอนสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนอยู่แล้วในสถาบันอื่น

7. จำนวนและคุณภาพของอาจารย์

7.1 คุณภาพของอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี ซึ่งมีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีต้องมีประสบการณ์ในการสอนและได้รับการพัฒนาให้มีคุณวุฒิสูงขึ้น รวมทั้งได้รับตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น

7.2 อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาที่มีหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัย และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระงานที่รับผิดชอบในหลักสูตรที่เปิดสอน (มิใช่เต็มเวลาตามเวลาทำการ) ทั้งนี้ อาจารย์ประจำในแต่ละหลักสูตรจะเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ และต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรหนึ่งหลักสูตรใดในขณะหนึ่ง ๆ เท่านั้น

ในกรณีที่ เป็นหลักสูตรร่วมระหว่างสถาบันหรือหลักสูตรความร่วมมือของหลายสถาบัน อาจารย์ประจำของสถาบันในความร่วมมือนั้น ให้ถือเป็นอาจารย์ในความหมายของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

7.3 อาจารย์ประจำหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยข้อมูลรายชื่อและคุณวุฒิของอาจารย์ในแต่ละหลักสูตร ทั้งคณาจารย์ประจำและคณาจารย์พิเศษในแต่ละภาคการศึกษา สำหรับผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณาจารย์ทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวในระดับบัณฑิตศึกษา ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนในการทำหน้าที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอนตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยเผยแพร่ในเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา และให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองรักษามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสืบไป

7.4 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ให้มีภาระหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การติดตามและประเมินผลหลักสูตร และหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

7.5 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักต้องเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมอาจเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันก็ได้ ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลนผู้ทรงคุณวุฒิ อาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักได้โดยอนุโลม

อนึ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ แต่ต้องไม่เป็นประธานกรรมการ และต้องเข้าสอบวิทยานิพนธ์ด้วยทุกครั้ง

7.6 ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ หมายถึง บุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นอย่างดี ซึ่งอาจเป็นบุคลากรที่ไม่อยู่ในสายวิชาการ หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน โดยไม่ต้องพิจารณาด้านคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นบุคลากรประจำในสถาบันเท่านั้น ส่วนผู้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมอาจเป็นบุคลากรประจำในสถาบันหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงในสาขาวิชานั้น ๆ เป็นที่ยอมรับในระดับหน่วยงานหรือระดับกระทรวงหรือวงการวิชาชีพด้านนั้น ๆ เทียบได้ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งระดับ 9 ขึ้นไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด

ในกรณีหลักสูตรปริญญาเอกไม่มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอน ที่ได้รับคุณวุฒิปริญญาเอก หรือไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ตั้งแต่รองศาสตราจารย์ขึ้นไปในสาขาวิชาที่เปิดสอน สถาบันอุดมศึกษาอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านแทนเป็นกรณี ๆ ไป โดยความเป็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษา และต้องแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้รับทราบการแต่งตั้งนั้นด้วย

ผู้ได้รับปริญญาเกิตติมศักดิ์และศาสตราจารย์พิเศษ ให้ประเมินผลงานทางวิชาการให้เทียบเคียงได้กับผลงานของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาหรือตำแหน่งที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นที่เทียบเคียงและยอมรับให้เทียบเท่ากับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา

8. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้นับรวมจำนวนนักศึกษาเก่าที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาด้วย

9. การสอบผ่านภาษาต่างประเทศ

เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกกำหนดให้ต้องสอบผ่านภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา เกณฑ์ดังกล่าวให้ใช้กับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้เรียนในหลักสูตรเดียวกันไม่

จำเป็นต้องเรียนภาษาต่างประเทศภาษาเดียวกันก็ได้ ภาษาต่างประเทศในที่นี้ หมายถึง ภาษาที่เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าความรู้เพื่อทำวิทยานิพนธ์ สำหรับหลักสูตรที่เปิดสอนเป็นภาษาอังกฤษหากผู้เรียนชาวต่างประเทศรายใดมีการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องที่เกี่ยวกับประเทศไทย ยอมให้กำหนดเป็นภาษาไทยได้ ยกเว้นกรณีผู้เรียนเป็นคนไทย ต้องกำหนดเป็นภาษาต่างประเทศ ส่วนหลักสูตรที่เปิดสอนเป็นภาษาไทยต้องกำหนดเป็นภาษาต่างประเทศเท่านั้น

10. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ควรให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษ เนื่องจากตำราต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาต่อขอองค์ความรู้ในระดับสากลด้วยตนเอง ส่วนใหญ่จะเป็นตำราภาษาอังกฤษและควรให้ความสำคัญกับภาษาไทยเพื่อเป็นเอกลักษณ์และภาคภูมิใจในความเป็นไทย

11. การสอบวิทยานิพนธ์ ควรเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ โดยเฉพาะวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ซึ่งมีการเสนอผลงานวิจัยที่สามารถตรวจสอบได้

12. การเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ 1)

การเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ 1) ซึ่งเป็นแผนการศึกษาแบบทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว ให้สถาบันอุดมศึกษาคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

12.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องมีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเป็นผลงานที่ชี้ชัดว่าสามารถที่จะสนับสนุนการวิจัยในสาขาวิชาที่เปิดสอนได้

12.2 สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีหลักสูตรที่ดี มีมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษาเชื่อถือได้ และมีทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ

12.3 สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมที่จะรองรับ และสนับสนุนงานวิจัยของผู้เรียน

12.4 สถาบันที่จะเปิดสอนควรมีเครือข่ายความร่วมมือสนับสนุน

12.5 สถาบันที่จะเปิดสอนควรร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นได้

13. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

13.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต มีใช้ส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาโท ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ให้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน โดยเทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ 40 ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

13.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มีใช้ส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาเอก ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หากต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ให้ใช้คุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าเข้าศึกษา

13.3 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา 6 ปี หรือเทียบเท่าปริญญาโท สามารถเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงได้โดยไม่ต้องเข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทมาก่อน

14. ปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา

การออกไปปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา (Transcript) ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อปริญญาและชื่อสาขาวิชา ให้ตรงกับที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรฉบับที่เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาไว้หรือรับรอง ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาเมื่อนำไปสมัครงานหรือศึกษาต่อ

15. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2555

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 (11) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2550 ประกอบมาตรา 21 (2) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2550 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 และมติสภามหาวิทยาลัยบูรพา ในการประชุมครั้งที่ 4/2551 วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 มหาวิทยาลัยบูรพา จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้ (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555)

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2555”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับสำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ภาคปลาย ปีการศึกษา 2555 เป็นต้นไป มิให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2552 มาใช้บังคับกับนิสิตตามวรรคหนึ่ง

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยบูรพา

“คณะ” หมายความว่า รวมถึงวิทยาลัยและสถาบันที่จัดการเรียนการสอน

“คณบดี” หมายความว่า หัวหน้าส่วนงานที่จัดการเรียนการสอนที่มีนิติสังกัต หรือหัวหน้าส่วนงานที่รายวิชาสังกัด

“บัณฑิตศึกษา” หมายความว่า การศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท ระดับ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หรือระดับปริญญาเอก

“หัวหน้าภาควิชา” ให้หมายความรวมถึงประธานสาขาวิชา หรือหัวหน้าหน่วยงานใน
 คณะที่จัดการ เรียนการสอนที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

“ประธานหลักสูตร” หมายความว่า ผู้รับผิดชอบในการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาใด
 สาขาวิชาหนึ่งที่ส่วนงานแต่งตั้ง

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายความว่า อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการของนิสิต

“อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือคุณิพนธ์” หมายความว่า อาจารย์ควบคุม
 วิทยานิพนธ์หรือคุณิพนธ์ ซึ่งประกอบไปด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่
 ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)

“อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์” หมายความว่า อาจารย์ควบคุมงานนิพนธ์ซึ่งประกอบไป
 ด้วย อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากอธิการบดี

“นิสิต” หมายความว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาและให้หมายรวมถึงนิสิต นักศึกษาจาก
 สถาบันอื่นที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาของมหาวิทยาลัย

“หน่วยกิต” หมายความว่า หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาที่นิสิตได้รับและเป็นตัวเลข
 แสดงสิทธิที่นิสิตจะพึงได้รับ เมื่อได้ศึกษาตรงตามกำหนดเวลาและได้รับการประเมินให้ผ่านวิชา
 นั้น

“งานนิพนธ์” หมายความว่า เอกสารที่เป็นผลมาจากการศึกษารายวิชาที่เน้นการค้นคว้า
 อิสระ ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิต ในการศึกษาในระดับปริญญาโท แผน ก
 (แผนการศึกษาที่เน้น การศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์)

“วิทยานิพนธ์ (Thesis)” หมายความว่า เอกสารงานวิจัยของนิสิตระดับปริญญาโท แผน ก
 (แผนการ ศึกษาที่เน้นการวิจัย)

“คุณิพนธ์ (Dissertation)” หมายความว่า เอกสารงานวิจัยของนิสิตระดับปริญญาเอก
 ข้อ 4 คุณวุฒิและคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนิสิต

ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิต จะต้องมีความคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

4.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือระดับปริญญาโทหรือ
 เทียบเท่าที่มหาวิทยาลัยรับรองเพื่อเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาระดับใดระดับหนึ่งตามเงื่อนไข
 ของแต่ละหลักสูตร

4.2 เป็นผู้มีความประพฤติดี ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัย

4.3 ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ซึ่งเป็นโรคที่สังคมรังเกียจ หรือเป็นโรคที่จะเป็น
 อุปสรรคต่อการศึกษา

4.4 คุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 5 การรับผู้สมัครเข้าเป็นนิสิต

ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิต จะต้องผ่านการสอบคัดเลือกหรือการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศของมหาวิทยาลัย แต่ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นพิเศษ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 4 เข้าเป็นนิสิต ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยก็ได้

ข้อ 6 ประเภทนิสิต

6.1 นิสิตเต็มเวลา เป็นนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในเวลาทำงานของมหาวิทยาลัย และอาจลงทะเบียนเรียนนอกเวลาทำงานเป็นบางส่วนด้วยก็ได้

6.2 นิสิตไม่เต็มเวลา เป็นนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนนอกเวลาทำงานของมหาวิทยาลัย และอาจลงทะเบียนเรียนในเวลาทำงานเป็นบางส่วนด้วยก็ได้

6.3 นิสิตทดลองเรียน เป็นนิสิตที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเรียน โดยมีเงื่อนไขตามประกาศของมหาวิทยาลัย

6.4 นิสิตอาคันตุกะ เป็นนิสิตจากสถาบันอื่นที่ลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน

ข้อ 7 การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

7.1 ผู้ที่จะขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัยจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตประเภทใดประเภทหนึ่งตามข้อ 6

7.2 ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตจะมีสภาพเป็นนิสิตต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว รายละเอียดของการขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตนั้น ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 8 ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติ ซึ่ง 1 ภาคการศึกษามีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจมีการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน โดยมีระยะเวลาการศึกษา ไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์

ข้อ 9 วิธีการจัดการศึกษา อาจจัดในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือหลายรูปแบบร่วมกัน ดังนี้

9.1 การศึกษาแบบเต็มเวลา ให้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต และไม่เกิน 15 หน่วยกิต และภาคฤดูร้อน ไม่เกิน 6 หน่วยกิต

9.2 การศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติ ไม่เกิน 12 หน่วยกิตและภาคฤดูร้อน ไม่เกิน 6 หน่วยกิต

9.3 การศึกษาแบบเฉพาะบางช่วงเวลา เป็นการจัดการศึกษาในบางช่วงเวลาของปี การศึกษาหรือเป็นไปตามเงื่อนไขของคณะ หรือข้อตกลงตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

9.4 การศึกษาแบบทางไกล (Distance Education) เป็นการจัดการศึกษาโดยใช้การ สอนทางไกลผ่านระบบการสื่อสารหรือเครือข่ายสารสนเทศต่าง ๆ หรือเป็นไปตามเงื่อนไขของ คณะ หรือข้อตกลงตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

9.5 การศึกษาแบบชุดวิชา (Module System) เป็นการจัดการศึกษาเป็นรายวิชาหรือ กลุ่มรายวิชา ตามกำหนดเวลาของคณะนั้น ๆ

9.6 การศึกษาแบบนานาชาติ เป็นการจัดการศึกษาโดยใช้ภาษาต่างประเทศทั้งหมด ซึ่ง อาจจะเป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานในประเทศ หรือ ต่างประเทศ และมีการจัดการและมีมาตรฐานเช่นเดียวกับหลักสูตรสากล

9.7 การศึกษาหลักสูตรควบระดับปริญญาโท 2 ปริญญา ให้เป็นไปตามประกาศของ มหาวิทยาลัย

9.8 รูปแบบอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัยเห็นว่าเหมาะสม ให้เป็นไปตามประกาศของ มหาวิทยาลัย

ข้อ 10 การคิดหน่วยกิต แต่ละรายวิชาจะมีจำนวนหน่วยกิตกำหนดไว้ ดังนี้

10.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหา ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

10.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาค การศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

10.3 รายวิชาฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาค การศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

10.4 งานนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์หรือคุณนิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

ข้อ 11 การลงทะเบียนเรียน

11.1 กำหนดวัน เวลา และวิธีการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาให้เป็นไป ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

11.2 นิสิตต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หรือคุณนิพนธ์ในการเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในแต่ละภาคการศึกษา ถ้ารายวิชาใด บังคับว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อน นิสิตต้องเรียนรายวิชานั้น ในกรณีที่มีหัวหน้าภาควิชาและมี ประธานหลักสูตร ต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชาหรือประธานหลักสูตรที่รายวิชาที่

378.155
๑๒๘๔ ๒

372394

เลือกเรียนสังกัด และได้รับความเห็นชอบจากคณบดี จึงจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนรายวิชาดังกล่าวได้ ในกรณีที่ไม่มีหัวหน้าภาควิชาและไม่มีประธานหลักสูตร ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณบดี จึงจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนรายวิชาดังกล่าวได้

11.3 ในแต่ละภาคการศึกษา กรณีที่นิสิตมีความจำเป็นต้องลงทะเบียนเรียนข้ามประเภทนิสิต ตามข้อ 6 ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

11.4 การลงทะเบียนเรียนจะสมบูรณ์ ต่อเมื่อได้ชำระค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว นิสิตผู้ใดชำระค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ภายหลังจากวันที่มหาวิทยาลัยกำหนดจะต้องชำระค่าปรับตามระเบียบมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษากรณีที่การลงทะเบียนเรียนยังไม่สมบูรณ์ ในภาคการศึกษาใด ภายในกำหนดตามประกาศของมหาวิทยาลัยจะไม่มีสิทธิเรียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดี เป็นราย ๆ ไป

11.5 จำนวนหน่วยกิต แต่ละภาคการศึกษา

11.5.1 ภาคต้นและภาคปลาย นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนแบบเต็มเวลาต้องลงทะเบียนเรียนไม่ต่ำกว่า 6 หน่วยกิต และไม่เกิน 15 หน่วยกิต สำหรับนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนแบบไม่เต็มเวลาให้ลงทะเบียนเรียนไม่เกิน 12 หน่วยกิต ภาคฤดูร้อนนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนแบบเต็มเวลาและนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนแบบไม่เต็มเวลาให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต

11.5.2 ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนน้อยหรือมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ในข้อ 11.5.1 จะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือคุษฎีนิพนธ์ โดยผ่านหัวหน้าภาควิชาหรือประธานหลักสูตร และได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ 12 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

12.1 นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตก็ได้ แต่ต้องชำระค่าหน่วยกิตเช่นเดียวกับนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยนับหน่วยกิต ทั้งนี้ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับอนุมัติจากคณบดี

12.2 การเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต นิสิตไม่จำเป็นต้องสอบ และให้บันทึกลงในใบแสดงผลการเรียนในช่องผลการเรียนว่า “au” เฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น

ข้อ 13 การลงทะเบียนเรียนของนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยอาจอนุญาตให้นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือบุคคลภายนอกที่มีใบนิสิตของมหาวิทยาลัยเข้าเรียนบางรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยได้ แต่ผู้

นั้นจะต้องมีคุณสมบัติและพื้นฐานความรู้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนในรายวิชานั้น และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ เช่นเดียวกับนิสิต ทั้งนี้ต้องชำระค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาตามระเบียบมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา

ข้อ 14 การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนิสิต

นิสิตที่ลาพักการเรียนหรือถูกสั่งพักการเรียน หรือเรียนครบรายวิชาแล้ว ต้องลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนิสิต ซึ่งถือว่าเป็นการลงทะเบียนตามปกติและต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งต้องเสียค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามระเบียบมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา

ข้อ 15 การขอเพิ่มหรือลดรายวิชา หมายถึง การที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาไปแล้ว บางส่วนแต่มีความจำเป็นจะต้องเพิ่มหรือลดรายวิชา โดยจำนวนหน่วยกิตรวมในภาคการศึกษานั้น ต้องไม่เกินหรือต่ำกว่าจำนวนหน่วยกิตในแต่ละภาคการศึกษาตามข้อ 11.5 และให้ดำเนินการดังนี้

15.1 การขอเพิ่มหรือลดรายวิชาที่เรียน ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอน และได้รับอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วให้นิสิตผู้นั้นแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

15.2 การขอเพิ่มหรือลดรายวิชาที่เรียน ต้องได้รับอนุมัติภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษา ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามข้อ 11.2 และ 11.5

ข้อ 16 การของดเรียนรายวิชา หมายถึง การที่นิสิตของดเรียนรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไปแล้วบางรายวิชา หรือทุกรายวิชาในภาคการศึกษาที่กำลังเรียน เพราะไม่ประสงค์จะเรียน หรือมีเหตุจำเป็นของการของดเรียนรายวิชานี้ ในเอกสารแสดงผลการเรียนจะได้รับผลการเรียนเป็น “W” และให้ดำเนินการดังนี้

16.1 การของดเรียนรายวิชาที่เรียน ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับอนุมัติจากคณบดี แล้วให้นิสิตผู้นั้นแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

16.2 การของดเรียนบางรายวิชาหรือทุกรายวิชา ต้องกระทำก่อนวันเริ่มสอบปลายภาคการศึกษาวันแรก ไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ และต้องไม่เป็นรายวิชาที่มีการทุจริตในการวัดผล

ข้อ 17 การขอลดรายวิชา หากกระทำเสร็จสิ้นภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษานิสิตสามารถรับค่าลงทะเบียนรายวิชานั้นคืนได้ ยกเว้นเป็นการจัดเก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบเหมาจ่ายตลอดหลักสูตร

ข้อ 18 เวลาเรียน

18.1 นิสิตต้องใช้เวลาเรียนในรายวิชาหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น จึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น

18.2 นิสิตต้องเรียนตามหลักสูตรให้สำเร็จการศึกษา นับตั้งแต่วันขึ้นทะเบียน เป็นนิสิต ภายในกำหนดเวลา ดังนี้

18.2.1 หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 3 ปีการศึกษา

18.2.2 หลักสูตรระดับปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

18.2.3 หลักสูตรระดับปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

ข้อ 19 ระบบการให้คะแนน

19.1 ระบบการให้คะแนนรายวิชา

19.1.1 ระบบการให้คะแนนของแต่ละรายวิชา ให้แสดงเป็นระดับชั้น ซึ่งมีความหมายและค่าระดับชั้นดังนี้

ระดับชั้น	ความหมาย	ค่าระดับชั้น
A	ดีเยี่ยม	4.0
B+	ดีมาก	3.5
B	ดี	3.0
C+	ค่อนข้างดี	2.5
C	พอใช้	2.0
D+	อ่อน	1.5
D	อ่อนมาก	1.0
F	ตก	0

19.1.2 การให้ระดับชั้น F ในรายวิชาใดให้กระทำได้ ในกรณีต่อไปนี้ด้วย

- (1) นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณบดีของคณะที่รายวิชาสังกัด
- (2) นิสิตมีเวลาเรียนไม่ครบตามเกณฑ์ในข้อ 18.1
- (3) นิสิตทุจริตในการวัดผล

19.1.3 ระบบการให้คะแนนของแต่ละรายวิชา ที่ไม่แสดงเป็นค่าระดับชั้น ให้แสดงด้วยสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้

สัญลักษณ์ ความหมาย

S ผ่านตามเกณฑ์ (Satisfactory)

I การประเมินผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)

U ไม่ผ่านตามเกณฑ์ (Unsatisfactory)

W งดเรียน โดยได้รับอนุมัติ (Withdrawn)

au ลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

19.1.4 การให้สัญลักษณ์ I ในรายวิชาใดให้กระทำได้ ในกรณีต่อไปนี้

(1) นิสิตมีเวลาเรียนครบตามเกณฑ์ในข้อ 18.1 แต่ไม่ได้สอบเพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีของคณะที่รายวิชาสังกัด

(2) อาจารย์ผู้สอน หัวหน้าภาควิชา หรือประธานสาขาวิชา และคณบดีของคณะที่รายวิชาสังกัดเห็นสมควรให้หรือผลการศึกษา เพราะนิสิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบของการศึกษารายวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์

19.1.5 นิสิตที่ได้รับสัญลักษณ์ I จะต้องได้รับการประเมินผลเพื่อแก้สัญลักษณ์ I ให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาถัดไป ซึ่งการเปลี่ยนสัญลักษณ์ I เป็นค่าระดับชั้นอื่น ให้อยู่ในการกำกับดูแลของคณบดีของคณะที่รายวิชาสังกัด หากการแก้สัญลักษณ์ I ไม่เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาถัดไป ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะที่รายวิชาสังกัด ภายในกำหนดเวลาเรียนตามข้อ 18.2 ยกเว้นการได้สัญลักษณ์ I ของงานนิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์ หรือคุณนิพนธ์

19.1.6 การให้สัญลักษณ์ W ในรายวิชาใดให้กระทำได้ ในกรณีต่อไปนี้

(1) นิสิตได้รับอนุมัติให้งดเรียนรายวิชา ตามข้อ 16.2

(2) นิสิตได้รับอนุญาตให้ลาพักการเรียนตามข้อ 25.1

(3) นิสิตถูกสั่งพักการเรียนในภาคการศึกษานั้น

(4) นิสิตได้รับอนุมัติจากคณบดีของคณะที่รายวิชาสังกัดให้เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I ที่นิสิตได้รับตามข้อ 19.1.4 และครบกำหนดเวลาของการเปลี่ยนสัญลักษณ์ I แล้วแต่การป่วยหรือเหตุสุดวิสัยยังไม่สิ้นสุด

19.2 ระบบการให้คะแนนสอบวิทยานิพนธ์หรือคุณนิพนธ์ให้แสดงด้วยสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
S	ผ่านตามเกณฑ์ (Satisfactory)
I	การประเมินผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
U	ไม่ผ่านตามเกณฑ์ (Unsatisfactory)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือคุณนิพนธ์เป็นผู้พิจารณาให้คะแนนสอบ

19.3 การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าระดับชั้นเฉลี่ย ให้นำจากรายวิชาที่มีระบบการให้คะแนนรายวิชาแบบมีค่าระดับชั้น ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาใด ๆ ให้นำค่าระดับชั้นที่สอบได้ในการเรียนซ้ำหรือเรียนแทน ไปใช้ในการคำนวณหาค่าระดับชั้นเฉลี่ยแทน

19.4 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมรายวิชาของนิสิตเพื่อให้ครบตามหลักสูตร ให้นำเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้ระดับชั้น C ขึ้นไปเท่านั้น

19.5 ค่าระดับชั้นเฉลี่ยเฉพาะภาคการศึกษา ให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิตในภาคการศึกษานั้น โดยนำผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมของภาคการศึกษานั้น

19.6 ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิตตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยนำผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของแต่ละรายวิชาที่เรียนทั้งหมดตามข้อ 19.3 เป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมด

19.7 ในภาคการศึกษาใดที่นิสิตได้สัญลักษณ์ I ให้คำนวณค่าเฉลี่ยเฉพาะภาคการศึกษานั้น โดยนับเฉพาะวิชาที่ไม่ได้สัญลักษณ์ I เท่านั้น

ข้อ 20 การลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทน

20.1 รายวิชาใดที่นิสิตสอบได้ C+ หรือ C นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำเมื่อได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยคำแนะนำของหัวหน้าภาควิชาหรือประธานหลักสูตร

20.2 รายวิชาใดที่นิสิตสอบได้ D+ หรือ D หรือ F นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุม ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาที่ต้องเรียนซ้ำก็ได้ ในกรณีลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นแทนต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยคำแนะนำของหัวหน้าภาควิชาหรือประธานหลักสูตร

ข้อ 21 การจำแนกสภาพนิสิต

21.1 การจำแนกสภาพนิสิต จะกระทำเมื่อเรียนครบสองภาคการศึกษานับแต่เริ่มเข้าศึกษา โดยต้องกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค

21.2 สภาพนิสิตมีดังนี้

21.2.1 นิสิตสภาพสมบูรณ์ ได้แก่ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนเป็นปีแรก หรือนิสิตที่สอบได้ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

21.2.2 นิสิตสภาพรอพินิจ ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.75

ถึง 2.99

ข้อ 22 ภายหลังจากที่มีการคำนวณระดับชั้นเฉลี่ยสะสมประจำในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว พบว่านิสิตอยู่ในสภาพรอพินิจ นายทะเบียนต้องแจ้งให้นิสิต และอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตผู้นั้น ทราบภายใน 2 สัปดาห์

ข้อ 23 นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนแบบเต็มเวลาที่ได้รับอนุญาตให้เรียนในภาคฤดูร้อน ให้นำผลการเรียนในภาคฤดูร้อนไปรวมกับผลการเรียนในภาคการศึกษาถัดไปที่นิสิตลงทะเบียนเรียน หากพบว่าผลการเรียนของภาคฤดูร้อนมีผลทำให้นิสิตอยู่ในสภาพรอพินิจ ให้นายทะเบียนแจ้งให้นิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ 24 การทุจริตในการวัดผล นิสิตที่ทำการทุจริตด้วยประการใด ๆ ก็ตามเกี่ยวกับการวัดผลทุกชนิด จะต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่ง ดังต่อไปนี้

24.1 ตกในรายวิชานั้น หรือ

24.2 ตกในรายวิชานั้น และพักการเรียนในภาคการศึกษาถัดไป หรือ

24.3 พ้นจากสภาพนิสิต

การพิจารณาการทุจริตในการวัดผลตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการที่ คณบดีของคณะที่รายวิชาสังกัดแต่งตั้ง

ข้อ 25 การลาพักการเรียน

25.1 นิสิตอาจยื่นคำร้องขออนุญาตลาพักการเรียนต่อคณบดีได้ในกรณีต่อไปนี้

25.1.1 ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดซึ่ง มหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

25.1.2 เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานาน เกินร้อยละ 20 ของเวลาเรียน ทั้งหมดในภาคการศึกษานั้นตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลของทาง ราชการหรือสถานพยาบาลของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลซึ่งเป็นของเอกชน และที่ กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

25.1.3 มีความจำเป็นส่วนตัว โดยอาจยื่นคำร้องขออนุญาตลาพักการเรียนได้เมื่อได้ เรียนในมหาวิทยาลัยมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งภาคการศึกษา

25.2 การลาพักการเรียน นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีภายใน 2 สัปดาห์ นับจากวัน เปิดภาคการศึกษาหรือตามที่คณบดีเห็นสมควร และให้คณบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาต แล้วแจ้งให้ นายทะเบียนทราบ

25.3 การลาพักการเรียน ให้อนุญาตครั้งละไม่เกินหนึ่งภาคการศึกษา ถ้านิสิตยังมิ ความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักการเรียนต่อไปอีกให้ยื่นคำร้องใหม่

25.4 ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุญาตให้ลาพักการเรียน ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการเรียนรวมอยู่ในระยะเวลาเรียน ตามข้อ 18 ด้วย

25.5 ในระหว่างที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักการเรียน นิสิตจะต้องชำระเงินค่าบำรุงมหาวิทยาลัยและค่าบำรุงคณะตามระเบียบทุกภาคการศึกษาภายใน 2 สัปดาห์ นับจากวันเปิดภาคการศึกษา เพื่อรักษาสภาพนิสิต มิฉะนั้นจะถูกตัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัย

25.6 นิสิตที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักการเรียน เมื่อจะขอกลับเข้าเรียนจะต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าเรียนต่อคณบดี และเมื่อคณบดีอนุญาตแล้ว ให้คณะแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

ข้อ 26 การเปลี่ยนสาขาวิชา

นิสิตที่สอบคัดเลือกเข้าเรียนในสาขาวิชาใดจะต้องเรียนสาขาวิชานั้น ถ้ามีความประสงค์จะขอเปลี่ยนสาขาวิชาภายในคณะ ให้หัวหน้าภาควิชาหรือประธานหลักสูตรที่เกี่ยวข้องพิจารณาเสนอคณบดีอนุมัติ กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้านิสิตมีความประสงค์จะขอเปลี่ยนสาขาวิชาต่างคณะ ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีของคณะที่เกี่ยวข้องด้วยเมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสองแล้ว ให้คณบดีคณะที่รับนิสิตเข้าสังกัดแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

ข้อ 27 การรับ โอนนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับโอนนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีวิถีสอนเทียบเท่า ตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ 28 การเทียบ โอนหน่วยกิต มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาเทียบ โอนหน่วยกิตได้ตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ 29 การพ้นจากสภาพนิสิต นิสิตต้องพ้นจากสภาพนิสิตในกรณีต่อไปนี้

29.1 สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับปริญญาตามข้อ 34

29.2 ได้รับอนุมัติจากคณบดีให้ลาออก

29.3 ถูกตัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัยในกรณีดังต่อไปนี้

29.3.1 ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

29.3.2 เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งภาคการศึกษาแล้ว ไม่ชำระเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ตามระเบียบมหาวิทยาลัยบูรพา

29.3.3 ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตตาม ข้อ 4 ข้อใดข้อหนึ่ง

29.3.4 เมื่อค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.75

29.3.5 เป็นนิสิตสภาพรอพินิจเป็นเวลา 4 ภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสภาพต่อเนื่องกัน

29.3.6 ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาในข้อ 18.2 หรือศึกษาครบระยะเวลาตามข้อ 18.2 แล้วและได้ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00

- 29.3.7 สอบความรู้ภาษาต่างประเทศตามข้อ 30 ไม่ผ่าน
 29.3.8 สอบประมวลความรู้ หรือสอบวัดคุณสมบัติตามข้อ 31 ไม่ผ่าน
 29.3.9 ทำการทุจริตในการสอบอย่างร้ายแรง
 29.3.10 มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงในขณะที่เป็นนิสิต
 29.3.11 ทำผิดระเบียบของมหาวิทยาลัยอย่างร้ายแรง
 29.4 ตาย

ผู้ที่พ้นจากสภาพนิสิตเพราะถูกคัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัยตามข้อ 29.3.2 หากประสงค์ขอคืนสภาพเป็นนิสิตอีกให้ยื่นคำร้องผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หัวหน้าภาควิชาหรือประธานหลักสูตร และคณบดีเพื่อพิจารณาเสนอให้อธิการบดีอนุมัติ ทั้งนี้ ผู้ยื่นต้องชำระเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ผู้นั้นคืนสภาพเป็นนิสิตอีกครั้งหนึ่งและคงสภาพเป็นนิสิตเพียงเท่าระยะเวลาตามข้อ 18.2 นับตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตครั้งแรก

ข้อ 30 นิสิตหลักสูตรปริญญาโทหรือหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาเอกต้องสอบผ่านความรู้ภาษาต่างประเทศตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ 31 การสอบประมวลความรู้สำหรับนิสิตหลักสูตรปริญญาโทที่เรียนตามแผนการศึกษา ซึ่งไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ และการสอบวัดคุณสมบัติของนิสิตหลักสูตรปริญญาเอกให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 32 นิสิตหลักสูตรปริญญาเอกที่ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร อาจนำรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไปเทียบโอนกับรายวิชาในหลักสูตรปริญญาเอกสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันได้ หรืออาจนำรายวิชาและหรือผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณวุฒิที่ลงทะเบียนเรียนไปเทียบโอนกับรายวิชาในหลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันได้ เพื่อรับปริญญาเอกหรือปริญญาโทในสาขาวิชานั้นตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ 33 ข้อกำหนดและขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์หรือคุณวุฒิปนธ์ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 34 การขอรับประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ปริญญาโท หรือปริญญาเอก

34.1 ในภาคการศึกษาใดที่นิสิตคาดว่าจะสำเร็จการศึกษา ให้ยื่นคำร้องขอรับประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หรือปริญญาเอกต่อนายทะเบียนภายใน 1 เดือน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษา

34.2 นิสิตที่จะขอรับประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท ประกาศนียบัตรบัณฑิต
ชั้นสูงหรือปริญญาเอกได้ ต้องมีคุณสมบัติครบ ดังต่อไปนี้

34.2.1 เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษา

34.2.2 สอบผ่านความรู้ภาษาต่างประเทศตามข้อ 30

34.2.3 สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตร

34.2.4 ได้ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมของรายวิชาไม่ต่ำกว่า 3.00

34.2.5 สอบประมวลความรู้ผ่านสำหรับนิสิตหลักสูตรปริญญาโทที่เรียนตาม
แผนการศึกษาซึ่งไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ หรือสอบวัดคุณสมบัตินิสิตผ่านสำหรับนิสิตหลักสูตร
ปริญญาเอก

34.2.6 สอบผ่านการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิตหลักสูตรปริญญาโท
แผน ก หรือคฤณีนิพนธ์สำหรับนิสิตหลักสูตรปริญญาเอก และนิสิตได้ส่งรูปเล่มฉบับสมบูรณ์ที่
ได้รับการอนุมัติให้คณะแล้ว

34.2.7 ผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตหลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก 1 และ ก 2
ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับ
ให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรอง (Peer Review)
และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นก่อนการตีพิมพ์ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการ
ประชุม (Proceedings) ในลักษณะที่เป็นฉบับเต็ม (Full Paper) ทั้งนี้การเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์
หรือส่วนหนึ่งของผลงานจะต้องดำเนินการภายหลังจากที่เค้าโครงวิทยานิพนธ์ได้รับอนุมัติแล้ว

34.2.8 ผลงานคฤณีนิพนธ์ของนิสิตหลักสูตรปริญญาเอก ต้องได้รับการตีพิมพ์หรือ
อย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือ
สิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) และเป็นที่ยอมรับใน
สาขาวิชานั้นก่อนการตีพิมพ์ทั้งนี้การเผยแพร่ผลงานคฤณีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของผลงานจะต้อง
ดำเนินการภายหลังจากที่เค้าโครงคฤณีนิพนธ์ได้รับอนุมัติแล้ว

ข้อ 35 การให้ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หรือ
ปริญญาเอกมหาวิทยาลัยจะพิจารณาเสนอชื่อนิสิตที่ได้ยื่นความจำนงขอรับประกาศนียบัตรบัณฑิต
ปริญญาโทประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หรือปริญญาเอกและมีความประพฤติดีต่อสภาวิชาการ
และสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
หรือปริญญาเอก

ข้อ 36 การถอดถอนประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
หรือปริญญาเอก ในกรณีที่นิสิตได้รับประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท ประกาศนียบัตรบัณฑิต

ชั้นสูง หรือปริญญาเอกไปแล้ว มหาวิทยาลัยอาจถอดถอนประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หรือปริญญาเอกได้ หากภายหลังตรวจสอบหรือทราบว่าคุณสมบัติ ไม่ครบตามข้อ 4.1 หรือ ข้อ 34.2

ข้อ 37 หากมีข้อขัดข้องหรือมีปัญหาในทางปฏิบัติ ให้รองอธิการบดีที่อธิการบดี มอบหมายและคณบดีหารือร่วมกัน แล้วเสนออธิการบดีเพื่อวินิจฉัยสั่งการ

ข้อ 38 ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

จากการที่ผู้วิจัย ได้ศึกษาแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ ระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

พศิน แดงจวง (2537) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการสำเร็จ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ ของนักศึกษาสังกัดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า ปัจจัยที่ สำคัญเชิงจิตวิทยา จำแนกเป็น 8 ตัวประกอบ คือ

1. การบริการของสถาบันการศึกษาในด้านห้องเรียนสำหรับค้นคว้า การจัดลำดับ เนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์กันไว้ก่อน-หลัง ภารกิจของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรที่จะช่วย ให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการทำวิจัยเร็วขึ้น
2. แรงจูงใจภายนอก ได้แก่ กำลังใจของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ดี มีความชัดเจนและมั่นใจ ให้ความสนใจผู้เรียนเท่าเทียมกัน ผู้สอนเป็นกันเองกับผู้เรียน มีการ เตรียมการสอน สื่อการสอนอย่างพร้อมเพรียง
3. กิจกรรมเสริม ได้แก่ การให้ทำงาน ทำรายงานเป็นรายบุคคลและงานกลุ่ม เป็นต้น เน้น ให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเอง เชิญวิทยากรภายนอกที่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาบรรยายเสริม เป็นระยะ ๆ
4. สภาพแวดล้อม ได้แก่ ความสะดวกสบายในห้องเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ความเย็น ระดับ แสง เสียง ขนาดและการจัดที่นั่งในห้องเรียน และเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัยต่าง ๆ เป็นต้น
5. ค่านิยมของผู้เรียน ได้แก่ ความภูมิใจที่มีโอกาสเข้าศึกษาในหลักสูตรของสถาบันนี้ ผู้สอนมีความยุติธรรมในการตัดเกรด คิดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่ง หรือบรรจุนานใหม่ มีความหวังอยู่ที่การได้รับปริญญาเป็นหลัก ประเมินความรู้ความสามารถตนเอง เป็นระยะ สนใจอ่านและทบทวนเอกสารที่ได้รับจากอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ
6. ความพร้อมของผู้เรียน ได้แก่ สามารถจัดสรรเวลาว่างเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอย่าง เพียงพอ ทราบวิธีการเรียนการสอนในหลักสูตรการเรียนอย่างชัดเจน และมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง

7. พื้นฐานทางวิชาการ ได้แก่ มีความรู้ด้านการวิจัยทุกประเภท มีความสามารถอ่าน เขียน ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน

8. เอกสารประกอบการเรียน ได้แก่ เอกสารต่าง ๆ ที่บังคับควรเป็นภาษาอังกฤษหรือ ภาษาไทยควบคู่เอกสารเสริมมีบริการอย่างเพียงพอ เอกสารที่ให้อ่านควรมีความชัดเจน ง่ายต่อการ ค้นคว้าและพกพา

สุวิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย (2546, หน้า 31-32) ได้สรุปบทบาทของอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ 9 บทบาท คือ

1. บทบาทในฐานะนักวิชาการและนักวิจัยที่ทันสมัย เป็นผู้แสวงหาความรู้และพัฒนา ตนเองโดยใช้กระบวนการวิจัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความรู้ที่ทันสมัย ก้าวทันผู้เรียน ความก้าวหน้าในศาสตร์ของตน

2. บทบาทในฐานะครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นผู้ที่มุ่งมั่นชี้แนะ อบรมสั่งสอน และถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งชี้แนะให้นิสิตนักศึกษาแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจนสามารถทำ วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพได้สำเร็จตามศักยภาพ

3. บทบาทในฐานะต้นแบบ ควรมีบุคลิกลักษณะ โลกทัศน์และพฤติกรรมเป็นแบบอย่าง ที่ดีให้แก่ นิสิตนักศึกษายึดถือหรือเลียนแบบได้

4. บทบาทในฐานะที่ปรึกษา ต้องสามารถคิดวิเคราะห์ คิดเชิงวิพากษ์ สามารถให้ ข้อคิดเห็น ให้ข้อมูลป้อนกลับ ชี้แนะแนวทางการทำวิทยานิพนธ์ที่ถูกต้องให้นิสิตนักศึกษาได้โดย ไม่ทำให้นิสิตนักศึกษาหลงทางหรือหลงประเด็น รวมทั้งต้องเป็นผู้มีศาสตร์และศิลป์ในการให้ คำปรึกษาเป็นอย่างดี

5. บทบาทในฐานะผู้มีความพร้อมในการเป็นที่ปรึกษา ต้องมีความพร้อม 3 ด้าน คือ ความพร้อมด้านเวลาในการดูแลนิสิตนักศึกษาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องทั้งในห้องเรียนและนอก ห้องเรียน ความพร้อมด้านวิชาการในเรื่องที่นิสิตนักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ สามารถให้ความรู้หรือ เป็นแหล่งความรู้ทางวิชาการ เป็นที่พึ่งของนิสิตนักศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ได้ดี และมีความ พร้อมด้านจิตใจ ให้การดูแลนิสิตนักศึกษาด้วยความเข้าใจ เห็นใจ ใส่ใจและปรารถนาดีต่อนิสิต นักศึกษา ให้ความสนิทสนมและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดนิสิตนักศึกษาเหมือนเป็นเพื่อนร่วมงาน

6. บทบาทในฐานะผู้รอบรู้สาระแหล่งข้อมูล ต้องเป็นผู้มีความรู้กว้างและลึก ทั้งองค์ ความรู้และแหล่งความรู้ทางวิชาฯ พร้อมทั้งจะให้คำแนะนำที่ดี รอบรู้ทั้งกฎระเบียบและนโยบาย ของภาควิชา คณะ หรือมหาวิทยาลัย กำหนดการ/เงื่อนไขการสอบ เกณฑ์การวัดและประเมินผล พร้อมทั้งจะช่วยให้ นิสิตนักศึกษาวางแผนงานได้เหมาะสม

7. บทบาทในฐานะนักบริหารจัดการ ต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการ โครงการวิจัย สามารถให้คำแนะนำนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการบริหาร โครงการวิจัยหรือการทำ วิทยานิพนธ์ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งบริหารเวลาของตนเองและบริหารตัวนิสิตนักศึกษาได้

8. บทบาทในฐานะนักประเมิน ต้องมีศักยภาพในการประเมินคุณภาพวิทยานิพนธ์และ ประเมินความสามารถของนิสิตนักศึกษา รวมทั้งความสามารถวิเคราะห์ประเมินความรุนแรงของ ปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างได้ผล

9. บทบาทในฐานะผู้ร่วมงาน ต้องให้เกียรตินิสิตนักศึกษาโดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีบัณฑิตเหมือนเป็นเพื่อนร่วมงาน เมื่อมีการผลิตผลงานวิจัยร่วมกัน

นิพนธ์ วรรณเวช (2548) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการสำเร็จ การศึกษา ได้แก่ การบริการของสถาบันการศึกษาด้านห้องเรียนสำหรับคั่นคว่ำ การจัดลำดับ เนื้อหาวิชา ภารกิจของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คำสั่งใจของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนทำงานที่ได้รับ มอบหมายได้ดี มีความชัดเจนและมั่นใจ ให้ความสนใจผู้เรียนเท่าเทียมกัน ผู้สอนเป็นกันเองกับ ผู้เรียน มีการเตรียมการสอน สื่อการสอนอย่างพร้อมเพรียง ผู้สอนการให้ทำงาน โดยเน้นให้ผู้เรียน ศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเอง ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความสะอาดสบายในห้องเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ความเย็น ระดับแสง เสียง ขนาดและการจัดที่นั่งในห้องเรียน และเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ที่ ทันสมัยต่าง ๆ ด้านค่านิยมของผู้เรียน ความพร้อมของผู้เรียน พื้นฐานทางวิชาการ และเอกสาร ประกอบการเรียน

ชนิดา รัชชพลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549, หน้า 52-56) ได้ศึกษาหน้าที่และ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งมีบทบาทต่อความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา พบปัญหาและอุปสรรคที่เป็นต้นเหตุให้นักศึกษาไม่สำเร็จการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักสูตร

1.1 ความไม่ชัดเจนของมาตรฐานและคุณภาพวิทยานิพนธ์

1.2 ข้อจำกัดด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรที่เน้นการวิจัย หลักสูตรปริญญา เอกที่มีแผนการศึกษาแบบทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว เน้นการทำวิจัยหรือแบบเรียนรายวิชาควบคู่กับ การทำวิทยานิพนธ์ และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสามารถเข้าศึกษาต่อระดับ ปริญญาเอกได้เลย โดยไม่ต้องผ่านปริญญาโทมาก่อน โครงสร้างหลักสูตรนี้มีข้อดีแต่การบริหาร หลักสูตรในทางปฏิบัติมีปัญหาส่งผลถึงการทำให้วิทยานิพนธ์บางประการคือ จำนวนหน่วยกิต วิทยานิพนธ์ในหลักสูตร คุณภาพด้านการทำวิจัยของนักศึกษาที่รับเข้าศึกษา และการเตรียมความ พร้อมด้านการทำวิจัยของนักศึกษา

2. ด้านนิสิตนักศึกษา

2.1 ปัญหาเกี่ยวกับความสามารถด้านภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ในส่วนของภาษาไทย พบว่า การสื่อความทางการเขียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจอยู่ในระดับ ไม่น่าพอใจ ในส่วนภาษาอังกฤษ พบว่า การพูดเพื่อสื่อความอยู่ในระดับอ่อน บัณฑิตที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษ ได้ดีมีจำนวน ไม่มากนัก

2.2 ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า มีค่านิยมหลายประการที่ไม่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต เช่น ขาดความซื่อสัตย์ ขาดความอดทน ขาดความขยันหมั่นเพียร เป็นต้น

2.3 ปัญหาด้านความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการ เช่น ขาดความสามารถในการประยุกต์วิชาการสู่สภาพความเป็นจริงของสังคม ขาดการสร้างสรรค์ทางด้านวิชาการ แสดงออกถึงความไม่เท่าทันในวิทยาการใหม่ ๆ ในสาขาวิชานั้น ๆ เป็นต้น

2.4 ปัญหาด้านการขาดความสามารถในเชิงการคิดวิเคราะห์ และการคิดในเชิงบูรณาการ การมองประเด็นปัญหา ตลอดจนวิธีการแก้ปัญหา มักจะมีความคิดแบบแยกส่วน

2.5 ปัญหาในด้านการขาดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

2.6 ปัญหาการขาดนิสัยการใฝ่รู้ พบว่า ขาดความรู้รอบตัว หรือความรู้ทั่วไป เช่น ด้านการเมือง

3. ด้านการทำวิทยานิพนธ์

3.1 ไม่มีประเด็นปัญหาที่สนใจแน่นอน มีความสนใจหลายเรื่อง เปลี่ยนหัวข้อการวิจัยหลายครั้งที่มาพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.2 ไม่ปรึกษาหารือเรื่องที่จะทำวิทยานิพนธ์กับอาจารย์ในสาขาเพื่อดูความเป็นไปได้

3.3 เสนอหัวข้อไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษา

3.4 เสนอหัวข้อทั้งที่ยังไม่ได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอย่างดี คั่นคว้าเอกสารไม่กว้างขวาง ไม่ลึกซึ้งพอ หรือไม่ทันสมัย

3.5 เสนอประเด็นปัญหาการวิจัยที่ไม่มีความสำคัญหรือ ไม่มีความลุ่มลึกเพียงพอ

3.36 เสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่เป็นไปได้ยาก หรือมีขอบเขตกว้างจนอาจดำเนินการไม่เสร็จในระยะเวลาตามหลักสูตร

4. ด้านการทบทวนเอกสารและความรู้ด้านระเบียบวิธีวิจัย

4.1 อ่านไม่พอ คั่นคว้าเอกสารไม่กว้างขวาง ไม่ลึกซึ้ง ไม่ทันสมัย ไม่คั่นคว้างานในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องที่จะช่วยให้เข้าใจประเด็นปัญหาดีขึ้น นิสิตนักศึกษาบางคนอาจไม่รู้แหล่งค้นคว้า หรือไม่มีวิธีการค้นคว้าที่ดีหรือมีข้อจำกัดอื่น ๆ เช่น ภาษาต่างประเทศ

4.2 ขาดการบูรณาการความคิด การนำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาเขียนต่อกัน โดยไม่มีการสังเคราะห์

4.3 ไม่สามารถแสดงความคิดที่ได้จากการสังเคราะห์ให้เข้าใจได้ บางครั้งเข้าใจประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า แต่ไม่สามารถเขียนได้ หากเป็นเช่นนี้นักศึกษาจะมีปัญหาในเรื่องการเขียนรายงานไปจนตลอดการทำวิทยานิพนธ์

4.4 ขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบวิธีวิจัย

4.5 เลือกระเบียบวิธีวิจัยที่ไม่เหมาะสม เพราะไม่รู้ว่าระเบียบวิธีที่ศึกษา หรือองงใจที่จะใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่คุ้นเคยหรือใช้ง่าย หรือใช้ระเบียบวิธีที่จะดึงความสนใจในการพิจารณาโครงการแต่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ

4.6 ไม่สามารถแสดงระเบียบวิธีวิจัยได้อย่างถูกต้อง เป็นปัญหาทั้งทางด้านการดำเนินการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัย

5. ด้านการเขียนเอกสาร โครงร่างวิทยานิพนธ์

5.1 รูปแบบการเขียนและนำเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ไม่ชัดเจน สับสน เข้าใจยาก

5.2 การร่างเค้าโครงเสนอแนวคิด เอกสารที่นำเสนอในแต่ละตอนไม่เชื่อมโยงความคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล

5.3 การใช้ภาษา นิสิตนักศึกษามีทักษะการใช้ภาษาจำกัด ทำให้เกิดปัญหาการเขียนรายงานการวิจัยทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6. ด้านสังคมและอารมณ์

6.1 ปัญหาครอบครัว

6.2 ปัญหาความเครียด

6.3 ปัญหาค่าใช้จ่าย

6.4 ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับสมาชิกชุมชนในสถาบัน

นันทน์ภัส มีครุฑ (2553) ได้เสนอกรอบแนวคิดในการวิจัยปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวของนักศึกษา ด้านกระบวนการในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ และด้านแหล่งศึกษาค้นคว้าภายในมหาวิทยาลัย

ธิดาพร ประทุมวิ (2553) ได้เสนอกรอบแนวคิดในการวิจัยปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ประกอบด้วย 5

ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา ด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา ด้าน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย

อังคณา พิมพอน (2553) ได้เสนอกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกเพื่อศึกษา
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล
สงคราม ด้านเจตคติต่อการทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้าน
คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะนักศึกษา และด้านกระบวนการพัฒนา
วิทยานิพนธ์

ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์ (2554) ได้เสนอกรอบแนวคิดในการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ ด้านการบริหาร
จัดการหลักสูตร ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ด้านการเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ และ
ด้านการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ

วิจิตรา สุพรรณผ่าย (2555) ได้เสนอกรอบแนวคิดในการวิจัยปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จ
การศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ประกอบด้วย 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการปรับตัวเข้ากับการศึกษาทางไกล ปัจจัย
ความทุ่มเทในการเรียน ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยเจตคติต่อมหาวิทยาลัย ปัจจัย
คุณภาพการให้บริการของมหาวิทยาลัย และปัจจัยลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์/ การ
ค้นคว้าอิสระ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัด
นครศรีธรรมราช สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยสำเร็จผลการศึกษา 3 อันดับแรก ได้แก่
ความรับผิดชอบของตนเอง ความยาก/ง่ายของเนื้อหาวิชาในหลักสูตร และตำรา/เอกสาร
ประกอบการบรรยาย ตามลำดับ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของ
การสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาได้เป็น 6 ปัจจัย ได้แก่

สรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษา	แนวคิดและงานวิจัยที่สนับสนุน
1. การบริหารจัดการหลักสูตร	ธิดาพร ประทุมวี (2553), ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์ (2554), วิจิตรา สุพรรณฝ้าย (2555), มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2556), ชนิตา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549),
2. การบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ	พศิน แดงจวง (2537), นิพนธ์ วรรณเวช (2548), ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์ (2554), นันทน์ภัส มีครุฑ (2553), วิจิตรา สุพรรณฝ้าย (2555), มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2556), ชนิตา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549)
3. คุณลักษณะของนิสิต	พศิน แดงจวง (2537), นิพนธ์ วรรณเวช (2548), นันทน์ภัส มีครุฑ (2553), ธิดาพร ประทุมวี (2553), อังคณา พิมพอน (2553), วิจิตรา สุพรรณฝ้าย (2555), มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2556), ชนิตา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549)
4. กระบวนการพัฒนาวิทยานิพนธ์	ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์ (2554), นันทน์ภัส มีครุฑ (2553), ธิดาพร ประทุมวี (2553), อังคณา พิมพอน (2553), ชนิตา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549)
5. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	พศิน แดงจวง (2537), นิพนธ์ วรรณเวช (2548), ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์ (2554), นันทน์ภัส มีครุฑ (2553), ธิดาพร ประทุมวี (2553), อังคณา พิมพอน (2553), วิจิตรา สุพรรณฝ้าย (2555), สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ วัชรชัย (2546)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์ (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2550 อาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

และประธานกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปัจจัยโดยภาพรวมเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เป็นปัญหาอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ด้านการเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ และด้านการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ

ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาตามแผนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา พบว่า ระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัย 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ด้านการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ ด้านการเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ และด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ ส่วนด้านการบริหารจัดการหลักสูตรมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิจิตรา สุพรรณฝ้าย (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บัณฑิตและนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่เริ่มศึกษาในปีการศึกษา 2547 ถึง 2551 โดยปัจจัยที่ศึกษาประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการปรับตัวเข้ากับการศึกษาทางไกล ปัจจัยความทุ่มเทในการเรียน ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยเจตคติต่อมหาวิทยาลัย ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของมหาวิทยาลัย และปัจจัยลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์/ การค้นคว้าอิสระ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยการปรับตัวเข้ากับการศึกษาทางไกล ปัจจัยเจตคติต่อมหาวิทยาลัย และปัจจัยคุณภาพการให้บริการของมหาวิทยาลัย สามารถทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคุณภาพการจัดการเรียนการสอนมีผลเชิงลบต่อการสำเร็จการศึกษา ส่วนการปรับตัวเข้ากับการศึกษาทางไกล เจตคติต่อมหาวิทยาลัย และการให้บริการของมหาวิทยาลัยส่งผลในเชิงบวก

นันทน์ภัส มีครุฑ (2553) ได้ศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใน 5 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวของนักศึกษา ด้านกระบวนการในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ และด้านแหล่งศึกษาค้นคว้าภายในมหาวิทยาลัย และเปรียบเทียบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาจำแนกตามเพศ

อายุ อาชีพ และระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาประสบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านแหล่งศึกษาค้นคว้าภายในมหาวิทยาลัย ด้านระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ ด้านกระบวนการในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และด้านส่วนตัวของนักศึกษา

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ประสบปัญหาด้านแหล่งศึกษาค้นคว้าภายในมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ นักศึกษาที่มีเพศต่างกันประสบปัญหาไม่แตกต่างกัน

นักศึกษาที่มีอายุ 21-30 ปี ประสบปัญหาด้านคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มากกว่านักศึกษาที่มีอายุ 31-40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป และประสบปัญหาด้านระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์มากกว่านักศึกษาที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านส่วนตัวของนักศึกษา ด้านกระบวนการในการทำวิทยานิพนธ์ และด้านแหล่งศึกษาค้นคว้าภายในมหาวิทยาลัย นักศึกษาที่มีอายุต่างกันประสบปัญหาไม่แตกต่างกัน

นักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพประสบปัญหาด้านระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์และด้านแหล่งศึกษาค้นคว้าภายในมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาที่ประกอบอาชีพส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกันประสบปัญหาไม่แตกต่างกัน

นักศึกษาที่มีระยะเวลาการศึกษาเกินกว่า 5 ปี ประสบปัญหาด้านระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์มากกว่านักศึกษาที่มีระยะเวลาการศึกษาภายใน 5 ปี ส่วนด้านอื่น ๆ นักศึกษาที่มีระยะเวลาการศึกษาต่างกันประสบปัญหาไม่แตกต่างกัน

ธิดาพร ประทุมวิ (2553) ได้ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา ด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย และเปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ สาขาวิชา อาชีพ และประเภทการวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 - 2552 จำนวน 164 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกตามเพศและอาชีพ

พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามอายุ สาขาวิชา และประเภทการวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ พบว่า ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่า ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา คือ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ไม่เพียงพอ ด้านการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา คือ ภาระงานที่ทำมีมากไม่มีเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละท่านบางครั้งมีความขัดแย้งกันทำให้นักศึกษาสับสน และด้านการบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัย คือ เอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้าของมหาวิทยาลัยมีน้อย

อังคณา พิมพอน (2553) ได้วิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านเจตคติต่อการทำวิทยานิพนธ์ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านคุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะนักศึกษา และด้านกระบวนการพัฒนาวิทยานิพนธ์ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาและสร้างสมการพยากรณ์โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก พบว่า ตัวแปรทำนายการสำเร็จการศึกษา คือ ด้านกระบวนการพัฒนาวิทยานิพนธ์ (X_2) และด้านคุณลักษณะนักศึกษา (X_1) ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถนำมาสร้างสมการทำนายระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดยเขียนสมการถดถอยโลจิสติกได้ดังนี้ $W = 1.507 + .747 X_1 - 1.317 X_2$ โดยสมการสามารถทำนายการสำเร็จการศึกษาภายใน 3 ปี และเกินกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ได้ถูกต้องร้อยละ 60.20

มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาตรี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาตรี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาตรี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาตรี และ 4) เสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีให้มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ

มาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษา มีความคิดเห็นมากเป็นอันดับแรกคือ เอกสารตำรา มีความเหมาะสมที่จะเรียนด้วยตัวเอง รองลงมา คือ ได้อ่านตำรา/เอกสารด้วยตนเองอย่างจริงจัง ได้ ทบทวนแบบฝึกหัดด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ช่วงเวลาก่อนสอบมีเพียงพอให้เตรียมตัวล่วงหน้า มีความเข้าใจเนื้อหาตำราเรียนเพราะผู้สอนมีเทคนิคที่ดี ได้ติดตามบทเรียนตามตารางบรรยายอย่าง สม่ำเสมอ ได้ค้นคว้าเนื้อหาในบทเรียนเพิ่มเติมจากห้องสมุด มีโอกาสเข้าฟังบรรยายสรุปใน ห้องเรียนมากเพียงพอ เข้าใจเนื้อหาต้องแจ้งจากการได้ซักถามอาจารย์ผู้สอน มีโอกาสฟังบรรยายทาง อินเทอร์เน็ตอย่างครบถ้วนและเพียงพอและมีโอกาสฟังบรรยายสดทางดาวเทียมอย่างครบถ้วนและ เพียงพอ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ลำดับสำคัญของปัจจัยสำเร็จผลการศึกษานักศึกษาส่วนใหญ่มีความ คิดเห็นในการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยสำเร็จผลการศึกษา 3 อันดับแรก ได้แก่ ความ รับผิดชอบของตนเอง ความยาก/ง่ายของเนื้อหาวิชาในหลักสูตร และตำรา/เอกสารประกอบการ บรรยาย ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความ คิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการศึกษาโดยรวม จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ สาขาวิชา วุฒิที่ใช้สมัครเรียน สถานภาพการเรียน สถานภาพที่อยู่ปัจจุบัน ระยะทางที่เดินทางมา เรียน และจำนวนหน่วยกิตที่สะสมได้ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ สถานภาพการเรียน สถานภาพที่อยู่ ปัจจุบัน และจำนวนหน่วยกิตที่สะสมได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จใน การศึกษาระดับปริญญาตรีไม่แตกต่างกันส่วนนักศึกษาที่มีอายุ สาขาวิชา วุฒิที่ใช้สมัครเรียน ระยะทางที่เดินทางมาเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จในการศึกษาระดับ ปริญญาตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบสมมติฐานวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยความสำเร็จ ในการศึกษา พบว่า เอกสารตำราที่มีความเหมาะสมที่จะเรียนด้วย และการอ่านตำรา/ เอกสารด้วย ตนเองอย่างจริงจังมีความสัมพันธ์กับปัจจัยความสำเร็จในการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการ สำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแปรที่น่าจะส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของ การสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่ง ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตร การบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ คุณลักษณะของนิสิต กระบวนการพัฒนานิเทศน์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่ง ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานิสิต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการ บริหารจัดการหลักสูตรสำหรับการสำเร็จการศึกษาได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาและสร้างสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ มหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่จะเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 757 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 – 610) ที่ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 254 คน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3-1

สาขาวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. การบริหารการศึกษา (กศ.ม./ ปร.ด.)	664	91
2. เทคโนโลยีการศึกษา (กศ.ม./ ปร.ด.)	9	2
3. หลักสูตรและการสอน (กศ.ม./ กศ.ด.)	35	5
4. จิตวิทยาการศึกษา (วท.ม./ ปร.ด.)	12	2
5. วิจัย วัตถุประสงค์และสถิติการศึกษา (วท.ม./ ปร.ด.)	2	1
6. การสอนภาษาอังกฤษ (นานาชาติ) (กศ.ม.)	27	4

สาขาวิชา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
7. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (นานาชาติ) (ศศ.ม.)	8	2
รวม	757	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การบริหารจัดการหลักสูตร
2. การบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ
3. คุณลักษณะของนิสิต
4. กระบวนการพัฒนาวิทยานิพนธ์
5. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของลิกเคอร์ท โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง บัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง บัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง บัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง บัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง บัณฑิตมีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
2. นำข้อมูลจากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสังเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อสร้างกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย แล้วนำไปสร้างเครื่องมือวิจัย
3. หาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้จากการพัฒนาและสังเคราะห์หัวข้อแล้ว เสนอต่อที่ปรึกษาโครงการตรวจแก้ไข

เพื่อความถูกต้อง แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความชัดเจนและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ความครอบคลุมและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย

3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ

3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์เกสร บุญอ้าไพ

3.3 รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ หกสุวรรณ

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างจากตัวชี้วัดที่พัฒนาแล้ว และมีความตรงเชิงเนื้อหา ไปทดลองใช้ (Try out) กับมหาดบัณฑิต/ คณาจารย์บัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาที่สำเร็จการศึกษาแล้วที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

6.1 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination) ด้วยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

6.2 นำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202 – 204)

7. นำผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามจากการทดลองใช้เสนอต่อที่ปรึกษาโครงการเพื่อตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะแล้วดำเนินการปรับปรุงเพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพนำไปเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ในขั้นต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัย ระหว่างวันที่ 13-19 มีนาคม 2558

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) มาเปรียบเทียบกับค่าเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามหลักเกณฑ์ที่นิยมโดยทั่วไปไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24) ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficients) ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกับระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. สร้างสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบนำเข้าตัวแปร (Stepwise multiple regression analysis) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. วิเคราะห์ข้อความปลายเปิดและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยนำข้อมูลมาสรุปเป็นเนื้อหาและนำเสนอในลักษณะความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิต

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนิสิต

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	64	19.4
หญิง	246	74.0
ไม่ระบุ	22	6.6
รวม	332	100

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 และเป็นเพศชาย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	78	23.6
30-40 ปี	179	54.1
40-50 ปี	38	11.5
มากกว่า 50 ขึ้นไป	15	4.5
ไม่ระบุ	22	6.3
รวม	332	100

จากตารางที่ 2 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีอายุ 30-40 ปี จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมาได้แก่ผู้ที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 อายุ 40-50 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การบริหารการศึกษา (กศ.ม./ ปร.ด.)	247	74.4
2. เทคโนโลยีการศึกษา (กศ.ม./ ปร.ด.)	10	3.0
3. หลักสูตรและการสอน (กศ.ม./ กศ.ด.)	21	6.3
4. จิตวิทยาการศึกษา (วท.ม./ ปร.ด.)	4	1.2
5. วิจัย วัสดุและสถิติการศึกษา (วท.ม./ ปร.ด.)	4	1.2
6. การสอนภาษาอังกฤษ (นานาชาติ) (กศ.ม.)	6	1.8
7. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (นานาชาติ) (ศศ.ม.)	1	0.3
8. ไม่ระบุ	25	7.5
รวม	332	100

จากตารางที่ 3 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่อยู่ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 74.4 รองลงมาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 และสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ปริญญาโท	288	86.7
2. ปริญญาเอก	44	13.3
รวม	332	100

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับการศึกษาส่วนใหญ่คือ ปริญญาโท จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 86.7 รองลงมาระดับปริญญาเอก จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามประเภทนิสิต

ประเภทนิสิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ภาคปกติ	51	15.3
2. ภาคพิเศษ	281	84.7
รวม	332	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ประเภทนิสิตส่วนใหญ่คือ ภาคพิเศษ จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 84.7 รองลงมาภาคปกติ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามแผนการเรียน

แผนการเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. แผน ก	83	25.0
2. แผน ข	249	75.0
รวม	332	100

จากตารางที่ 6 พบว่า แผนการเรียนส่วนใหญ่คือ แผน ข จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมา แผน ก จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามอาชีพ (ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่)

อาชีพ (ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	271	81.6
2. ธุรกิจส่วนตัว	9	2.8
3. พนักงานบริษัทเอกชน	11	3.3
4. ยังไม่ได้ทำงาน	29	8.7
5. อื่น ๆ	12	3.6
รวม	332	100

จากตารางที่ 7 พบว่า อาชีพ (ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่) คือ รับราชการ จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 81.6 รองลงมาเป็นยังไม่ได้ทำงาน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 และเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามลักษณะการศึกษาต่อของท่าน

ลักษณะการศึกษาต่อของท่าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ลาเรียนเต็มเวลาจนสำเร็จการศึกษา	36	10.9
2. ลาศึกษาโดยใช้เวลาราชการบางส่วน	75	22.6
3. ลาศึกษาในช่วงที่เรียนรายวิชา แล้วกลับไปทำงานควบคู่กับการทำงานวิจัย	27	8.2
4. เรียนและทำงานด้วย โดยไม่ใช้เวลาของหน่วยงาน	182	54.8
5. ศึกษาเต็มเวลาโดยยังไม่ได้ทำงาน	12	3.61
รวม	332	100

จากตารางที่ 8 พบว่า ลักษณะการศึกษาต่อของนิสิตส่วนใหญ่เป็นการเรียนและทำงานด้วย โดยไม่ใช้เวลาของหน่วยงาน จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 รองลงมาเป็นการลาศึกษาโดยใช้เวลาราชการบางส่วน จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 และลาเรียนเต็มเวลาจนสำเร็จการศึกษา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต จำแนกตามการใช้เวลา
ในการทำวิทยานิพนธ์หลังจากเรียน รายวิชาจนสำเร็จการศึกษา

ระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์หลังจากเรียน รายวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. น้อยกว่า 6 เดือน	69	20.8
2. 6 เดือน - 1 ปี	93	28.0
3. มากกว่า 1 ปี- 2 ปี	99	29.8
4. มากกว่า 2 ปี- 3 ปี	40	12.0
5. มากกว่า 3 ปี	31	9.3
รวม	332	100

จากตารางที่ 9 พบว่า การใช้เวลาในการทำวิทยานิพนธ์หลังจากเรียน รายวิชาจนสำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ คือ มากกว่า 1 ปี - 2 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 รองลงมา เป็นช่วง 6 เดือน - 1 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 และน้อยกว่า 6 เดือน จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	4.36	.46	มาก
2. ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ	4.33	.57	มาก
2.1 ศูนย์ทรัพยากร (ห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์)	4.29	.62	มาก
2.2 สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา	4.37	.60	มาก
3. ด้านคุณลักษณะของนิสิต	4.16	.53	มาก
4. ด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์	4.11	.52	มาก
5. ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	4.43	.67	มาก
รวม	4.28	.40	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่านิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28, SD = .40$) จำแนกรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.43, SD = .67$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X} = 4.36, SD = .46$) และด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.33, SD = .57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1 กระบวนวิชาที่จัดไว้ในหลักสูตรมีความครบถ้วนเหมาะสมกับสาขาวิชาที่ศึกษา	4.36	.54	มาก
2 เนื้อหาวิชาที่ศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันและได้นำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	4.38	.59	มาก
3 การศึกษาในหลักสูตรช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหา	4.37	.61	มาก
4 การศึกษาในหลักสูตรช่วยเพิ่มความสามารถในการค้นคว้าและวิจัย	4.48	.60	มาก
5 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมผู้เรียนมีการฝึกทักษะการค้นคว้าองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ	4.44	.59	มาก
6 มีรายวิชาที่ส่งเสริมให้ได้แนวคิดการวิจัย	4.39	.70	มาก
7 มีการเชิญวิทยากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เรียน มาบรรยายเสริม เพื่อให้ได้ข้อคิดสำหรับการพัฒนาหัวข้องานวิจัย	4.10	.82	มาก
8 มีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ทั้งด้านเนื้อหาวิชาการและการสืบค้นงานวิจัย	4.32	.69	มาก
9 ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอน และมีทักษะการถ่ายทอดความรู้ที่เข้าใจง่าย	4.46	.70	มาก
รวม	4.36	.46	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่านิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36, SD = .46$) จำแนกรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านการศึกษาในหลักสูตรช่วยเพิ่มความสามารถในการค้นคว้าและวิจัย กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.48, SD = .60$) รองลงมา คือ ด้านผู้สอนมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอน และมีทักษะการถ่ายทอดความรู้ที่เข้าใจง่ายมีรายวิชาที่ส่งเสริมให้ได้แนวคิดการวิจัย ($\bar{X} = 4.46, SD = .70$) และด้านมีรายวิชาที่ส่งเสริมให้ได้แนวคิดการวิจัย ($\bar{X} = 4.39, SD = .70$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ.

ปัจจัยด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ	\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
ศูนย์ทรัพยากร (ห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์)	4.29	.62	มาก
1 มีหนังสือ ตำรา และวารสาร เพียงพอ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพียงพอ และทันสมัย	4.28	.70	มาก
2 รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์ เพียงพอ และการสืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพียงพอ และทันสมัย	4.25	.70	มาก
3 มีฐานข้อมูลงานวิจัยสำหรับการสืบค้นข้อมูลสำหรับการทำวิจัยเพียงพอและทันสมัย	4.28	.74	มาก
4 ให้บริการการยืม-คืนที่สะดวกรวดเร็ว	4.36	.69	มาก
สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา	4.37	.60	มาก
1 มีหนังสือ ตำรา และวารสาร เพียงพอ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพียงพอ และทันสมัย	4.36	.66	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัจจัยด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ	\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
2 รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์/คุณิพนธ์ เพียงพอ และการสืบค้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพียงพอ และทันสมัย	4.33	.68	มาก
3 มีฐานข้อมูลงานวิจัยสำหรับการสืบค้นข้อมูลสำหรับการทำ วิจัยเพียงพอและทันสมัย	4.36	.67	มาก
4 ให้บริการการยืม-คืนที่สะดวกรวดเร็ว	4.45	.65	มาก
รวม	4.33	.57	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่านิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33, SD = .46$) จำแนกรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านการให้บริการการยืม-คืนที่สะดวกรวดเร็วของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.45, SD = .65$) รองลงมาคือ ด้านการมีหนังสือ ตำรา และวารสาร เพียงพอ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพียงพอ และทันสมัย และด้านมีฐานข้อมูลงานวิจัยสำหรับการสืบค้นข้อมูลสำหรับการทำวิจัยเพียงพอและทันสมัย ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.36, SD = .66$ และ $\bar{X} = 4.36, SD = .67$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษา
ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ด้านคุณลักษณะของนิสิต

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต	\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1 ท่านเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีความพร้อมใน การศึกษาจนประสบผลสำเร็จ	4.60	.62	มากที่สุด
2 ท่านมีความรับผิดชอบต่องานหรือกิจกรรมที่ได้รับ มอบหมาย ส่งงานได้ตามกำหนดเวลา	4.51	.66	มากที่สุด
3 ท่านมีความพยายาม ขยันหมั่นเพียรและตั้งใจในการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา	4.56	.57	มากที่สุด
4 ท่านมีความพยายามแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในระหว่าง การเรียนและการทำวิทยานิพนธ์	4.52	.62	มากที่สุด
5 ท่านแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในเนื้อหาวิชาที่เรียนและ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยอยู่ตลอดเวลา	4.42	.64	มาก
6 ท่านสามารถบริหารจัดการเวลาส่วนตัว การเรียนการทำงานและครอบครัวได้อย่างเหมาะสม	4.37	.69	มาก
7 ท่านเป็นผู้มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษา ค้นคว้าได้ดี	3.78	.95	มาก
8 ท่านเคยมีความรู้สึกล้มเลิกกำลังใจในระหว่างการทำ วิทยานิพนธ์จนคิดจะล้มเลิกการศึกษาต่อ	3.10	1.46	ปานกลาง
9 ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์/ เพื่อน มีผลต่อการทำ วิทยานิพนธ์จนคิดจะล้มเลิกการศึกษาต่อ	3.29	1.56	ปานกลาง
10 ท่านมีทัศนคติที่ดีต่อสถาบันตลอดระยะเวลาที่เรียนใน ระดับบัณฑิตศึกษา	4.53	.70	มากที่สุด
รวม	4.16	.53	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่านิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านคุณลักษณะของนิสิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16, SD = .53$) จำแนกรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีความพร้อมในการศึกษาจนประสบผลสำเร็จ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.60, SD = .62$) รองลงมา คือ ด้านมีความพยายาม ขยันหมั่นเพียรและตั้งใจในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ($\bar{X} = 4.56, SD = .57$) และด้านมีทัศนคติที่ดีต่อสถาบันตลอดระยะเวลาที่เรียนในระดับบัณฑิตศึกษา ($\bar{X} = 4.53, SD = .70$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์

ปัจจัยด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์	\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1 ท่านมีความเข้าใจในการได้มาซึ่งปัญหาของการวิจัย	4.28	.69	มาก
2 ท่านมีความเข้าใจและความสามารถในการค้นคว้าศึกษา เพิ่มพูนความรู้กระบวนการวิจัย	4.28	.63	มาก
3 ท่านมีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้สถิติ และ คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยของท่าน เป็นอย่างดี	4.11	.78	มาก
4 ท่านมีทักษะในการค้นคว้าศึกษาในระบบสืบค้น	4.26	.67	มาก
5 ท่านมีความสามารถในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการ วิจัยอย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย	4.15	.69	มาก
6 สาขาวิชา มีระบบการติดตามผู้เรียนหลังจบ รายวิชา	3.94	.89	มาก
7 ทัศนคติและบทบาทของกรรมการควบคุม/ สอบ วิทยานิพนธ์	4.23	.78	มาก
8 ท่านได้รับความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง	4.35	.69	มาก
9 ท่านมีทักษะการเขียนรายงาน การอภิปรายผลและ ข้อเสนอแนะผลการวิจัย	4.14	.72	มาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัจจัยด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์	\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
10 ความสามารถในการนำเสนอเพื่ออธิบายให้คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เข้าใจ	4.14	.75	มาก
11 หัวข้อวิทยานิพนธ์ของท่านเป็นเรื่องยากเกินไป จึงเป็นอุปสรรคในกระบวนการทำวิทยานิพนธ์มากมาย	3.48	1.12	ปานกลาง
12 คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้ศึกษาหรือวิเคราะห์ ข้อมูลเพิ่มเติม หรือแก้ไข นอกเหนือจากขอบเขตของการ วิจัยตามที่ได้กำหนดไว้ในเค้าโครง	3.97	.94	มาก
13 การอำนวยความสะดวกและประสานงานของเจ้าหน้าที่ใน คณะที่รับผิดชอบด้านเอกสารต่าง ๆ	4.13	.74	มาก
14 ท่านมีความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์โดยละเอียด	4.20	.73	มาก
รวม	4.11	.52	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่านิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11, SD = .52$) จำแนกรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านได้รับความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.35, SD = .69$) รองลงมา คือ ด้านมีความเข้าใจในการได้มาซึ่งปัญหาของการวิจัย และมีความเข้าใจและความสามารถในการค้นคว้าศึกษาเพิ่มพูนความรู้กระบวนการวิจัย ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.28, SD = .69, \bar{X} = 4.28, SD = .63$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษา
ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหา หัวข้อวิทยานิพนธ์ของนิสิต	4.60	.71	มากที่สุด
2 อาจารย์ที่ปรึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษา เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย	4.56	.77	มากที่สุด
3 การบริหารเวลาของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีให้แก่นิสิต	4.40	.82	มาก
4 ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิตกับอาจารย์ที่ปรึกษา	4.52	.78	มากที่สุด
5 ความเอาใจใส่งานของนิสิตอย่างต่อเนื่องของอาจารย์ที่ ปรึกษา	4.52	.76	มากที่สุด
6 อาจารย์ที่ปรึกษามีวิธีการให้คำแนะนำตามความสามารถ ของนิสิตอย่างเหมาะสม	4.52	.78	มากที่สุด
7 อาจารย์ที่ปรึกษามีมาตรการควบคุมความก้าวหน้าในการทำ วิทยานิพนธ์ของนิสิต	4.48	.77	มาก
8 อาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนภาระงานสอนและงานในหน้าที่ มาก	4.26	.92	มาก
9 อาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนนิสิตในความดูแลในการทำ วิทยานิพนธ์มากจนเกินไป	4.08	1.04	มาก
10 อาจารย์ที่ปรึกษามีบุคลิก ทักษะและวิธีการให้คำปรึกษา และให้กำลังใจที่เหมาะสม	4.49	.78	มาก
11 อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำแหล่งนำเสนอ/ตีพิมพ์ผลงาน วิทยานิพนธ์ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานและ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลงานเป็นรูปธรรม	4.41	.86	มาก
รวม	4.43	.67	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่านิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43, SD = .67$) จำแนกรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาหัวข้อวิทยานิพนธ์ของนิสิต กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.60, SD = .71$) รองลงมา คือ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความสามารถในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ($\bar{X} = 4.56, SD = .77$) และด้านความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนิสิตกับอาจารย์ที่ปรึกษา, ด้านความเอาใจใส่งานของนิสิตอย่างต่อเนื่องของอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีวิธีการให้คำแนะนำตามความสามารถของนิสิตอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.52, SD = .78, \bar{X} = 4.52, SD = .76$ และ $\bar{X} = 4.52, SD = .78$ ตามลำดับ)

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อสร้างสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งได้ดังนี้

R .875

R Square = .853

Adjusted R Square = .792

ระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษา = $2.017 + .347 \text{ Manage} + .107 \text{ Advice} - .077 \text{ Trait}$

- .155 Process - .162 Service

Manage : ปัจจัยด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

Service : ปัจจัยด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

Trait : ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต

Process : ปัจจัยด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์

Advice: ปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยสะท้อนจากการตอบแบบสอบถามของบัณฑิต
คณะศึกษาศาสตร์ที่เข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

1.1 ควรเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษให้เข้มข้น

1.2 ลำดับรายวิชาที่สอนควรจัดให้สอดคล้องกับการสอบประมวลความรู้ เนื่องจาก
บางรายวิชาต้องใช้สำหรับการสอบแต่ยังไม่ได้เปิดให้ลงทะเบียนเรียน

1.3 อาจารย์พิเศษที่เชิญมาสอน ควรสร้างความเข้าใจในการสอนระดับบัณฑิตศึกษา
และควรมีการประชุมถึงขอบเขตของเนื้อหาในรายวิชาที่รับผิดชอบสอน

1.4 ควรให้นักศึกษาระดับปริญญาโทใช้สถานที่เรียนที่ติด QS1 ไม่ควรให้ใช้ที่โรงเรียน
สาธิตฯ สำหรับการเรียนการสอน

2. ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

2.1 ศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ของคณะควรมีงานวิจัยให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้า
มากกว่านี้

2.2 ศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้มีสถานที่คับแคบเกินไป สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม
กับการเป็นห้องสมุด

3. ด้านคุณลักษณะของนิสิต

3.1 นิสิตควรมีความมุ่งมั่นในการทำงานวิจัย

3.2 นิสิตควรนัดหมายทำความเข้าใจกับ Advisor อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้าง
ความคุ้นเคยในการให้คำปรึกษา

4. ด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์

4.1 อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้สอนควรแนะนำกระบวนการในการจัดทำงานนิพนธ์

5. ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.1 อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสนใจและแนะนำดีมาก

5.2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นแบบอย่างที่ดีมาก ให้กำลังใจให้คำแนะนำใน
การทำงานวิจัยตลอด

5.3 อาจารย์ที่ปรึกษาเอาใจใส่ดูแลดีมาก ท่านให้คำแนะนำและจัดสรรเวลาให้ตลอด
เพื่อขอคำปรึกษา

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาและสร้างสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อสร้างสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. เพื่อเสนอแนวทางในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ให้นิสิตมีศักยภาพและสำเร็จในระยะเวลาตามที่หลักสูตรกำหนด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
2. นำข้อมูลจากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสังเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อสร้างกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย แล้วนำไปสร้างเครื่องมือวิจัย
3. เครื่องมือวิจัยครั้งเป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาและสร้างเครื่องมือที่มีคุณภาพ โดยมีข้อคำถาม 5 ด้าน ดังนี้
 - 3.1 การบริหารจัดการหลักสูตร
 - 3.2 การบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ
 - 3.3 คุณลักษณะของนิสิต
 - 3.4 กระบวนการทำวิทยานิพนธ์
 - 3.5 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือต่างๆ แล้วมาเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและผู้ช่วยวิจัย ระหว่างวันที่ 13-19 มีนาคม พ.ศ. 2558

5. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากมหับัณฑิตและดุสิตบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 332 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) มาเปรียบเทียบกับค่าที่กำหนด ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามหลักเกณฑ์ที่นิยมโดยทั่วไปไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24)
 - ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
2. วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficients) ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. สร้างสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบนำเข้าตัวแปร (Stepwise multiple regression analysis) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. วิเคราะห์ข้อคำถามปลายเปิดและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยนำข้อมูลมาสรุปเป็นเนื้อหาและนำเสนอในลักษณะความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อันดับแรก คือด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.43, SD = .67$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X} = 4.36, SD = .46$) และด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.33, SD = .57$)

2. ผู้วิจัยสร้างสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ดังนี้

$$\text{ระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษา} = 2.017 + .347 \text{ Manage} + .107 \text{ Advice} - .077 \text{ Trait} - .155 \text{ Process} - .162 \text{ Service}$$

Manage : ปัจจัยด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

Service : ปัจจัยด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

Trait : ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนิสิต

Process : ปัจจัยด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์

Advice: ปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. ข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยสะท้อนจากการตอบแบบสอบถามของบัณฑิตศึกษาศาสตร์ที่เข้าร่วมพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

1. ควรเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษให้เข้มข้น

2. ลำดับรายวิชาที่สอนควรจัดให้สอดคล้องกับการสอบประมวลความรู้ เนื่องจากบางรายวิชาต้องใช้สำหรับการสอบแต่ยังไม่ได้เปิดให้ลงทะเบียนเรียน

3. อาจารย์พิเศษที่เชิญมาสอน ควรสร้างความเข้าใจในการสอนระดับบัณฑิตศึกษาและควรมีการประชุมถึงขอบเขตของเนื้อหาในรายวิชาที่รับผิดชอบสอน

4. ควรให้นิสิตระดับปริญญาโทใช้สถานที่เรียนที่ตึก QS1 ไม่ควรให้ใช้ที่โรงเรียนสาธิตฯ สำหรับการเรียนการสอน

ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

1. ศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ของคณะควรมีงานวิจัยให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้ามากกว่านี้

2. ศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้มีสถานที่คับแคบเกินไป สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมกับการ

เป็นห้องสมุด

ด้านคุณลักษณะของนิสิต

1. นิสิตควรมีความมุ่งมั่นในการทำงานวิจัย
2. นิสิตควรนัดหมายทำความเข้าใจกับ Advisor อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความคุ้นเคย

ในการให้คำปรึกษา

ด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้สอนควรแนะนำกระบวนการในการจัดทำวิทยานิพนธ์

ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสนใจและแนะนำดีมาก
2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นแบบอย่างที่ดีมาก ให้กำลังใจให้คำแนะนำในการทำงานวิจัยตลอด

ทำงานวิจัยตลอด

3. อาจารย์ที่ปรึกษาเอาใจใส่ดูแลดีมาก ท่านให้คำแนะนำและจัดสรรเวลาให้ตลอดเพื่อขอคำปรึกษา

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา นั้น ผู้วิจัยนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อันดับแรก คือด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทาง ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์ (2554) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ด้านการเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ และด้านการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ และสุวิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย (2546, หน้า 31-32) ได้สรุปบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ว่าในฐานะครู ควรจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นผู้ที่มุ่งมั่นชี้แนะ อบรมสั่งสอน และถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งชี้แนะให้นิสิตนักศึกษาแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จนสามารถทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพได้สำเร็จตามศักยภาพ สอดคล้องกับ ชนิดา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549, หน้า 52-56) ศึกษาหน้าที่และบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งมีบทบาทต่อความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ว่า หลักสูตรต้องมีความชัดเจนมีมาตรฐาน และการบริหารหลักสูตรต้องเน้นการวิจัย สอดคล้องกับพศิน แดงจวง

(2537) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ ของนักศึกษาสังกัดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กล่าวว่า การบริการของสถาบันการศึกษา ในด้านห้องสำหรับค้นคว้าจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการทำวิจัยเร็วขึ้น รวมทั้งแรงจูงใจภายนอก ผู้สอนเป็นกันเองกับผู้เรียนย่อมส่งผลต่อความสำเร็จของการทำวิทยานิพนธ์

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการดำเนินการศึกษาวิจัย จำแนกเป็นรายสาขาวิชา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาระบบหรือกระบวนการ การทำวิทยานิพนธ์ให้ผลิตได้สำเร็จการศึกษาก่อนช่วงเวลาที่กำหนด

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548.
- ชนิดา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิริยานุวัฒน์. (2549). อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: หน้าที่และบทบาท. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- คิดรัตน์ โคตรสุมาตย์. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธิดาพร ประทุมวี. (2553). ปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิพนธ์ วรรณเวช. (2548). การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันราชภัฏ. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุณูปบัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นันทน์ภัท มีครุฑ. (2553). ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พศิน แดงจวง. (2537). รายงานการวิจัย เรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ ของนักศึกษาสังกัดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช.
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2555). ข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพาว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2555 (ประกาศ ณ วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2555).
- วิจิตรา สุพรรณฝ่าย. (2555). การศึกษาปัจจัยที่ทำนายความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการประเมินการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.

สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย. (2546). แนวทางให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อังคณา พิมพอน. (2553). การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จ

การศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา,

บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.